

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regale
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 29-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1933. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 25.

VIII. évfolyam, 314. szám

Szombat

Argetoianu kormánya lemondott — Gh. Tatarescu az új miniszterelnök

A NUF keretében alakul meg az új kormány

(BUCURESTI.) (Rador.) A királyi ház minisztériuma a következő szövegű 66. számú közleményt adta ki:

„Constantin Argetoianu miniszterelnök, benyújtotta Öfelségének, a királynak a kormány lemondását. Öfelsége a lemondást elfogadta. A királyi tanácsosok mára, a királyi palotába tanácskozára hívták össze. Bucuresti, 1939. november 23.”

GH. TATARESCU BIZTA
MEG AZ URALKODÓ AZ
ÚJ KORMÁNY MEGALAKÍTÁSÁVAL

(BUCURESTI.) (Rador.) A királyi minisztérium 67. számú közleménye:

„Öfelsége II. Károly király csü-törtökön délután 17 órakor fogadta a királyi tanácsosokat: Presan-

marsallt, Arthur Vaitoianu tábornokot, dr. Alexandru-Vaida Vo-evodot, G. G. Mironescu tanárt, Nicolae Iorga tanárt, dr. C. An-ghelescut és Gh. Tatarescu volt miniszterelnököket.”

A királyi udvari minisztérium 68. számú közleménye:

„Csütörtökön délután 19 óra 45 perckor Öfelsége II. Károly király Gh. Tatarescu, volt miniszterelnö-köt bizta meg az új kormány meg-alakításával.”

A MEGBIZOTT MINISZTER-ELNÖK SAJTÓNYILATKO-ZATA

Este 8 órakor Tatarescu Gheorghe, megbízott miniszterelnök magához ké-rette a sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

„Constantin Argetoianu, királyi tanácsos ur kormányának lemondása után, Öfelsége, a király, en-gem kegyeskedett megbízni az új kormánynak a NUF keretei között való megalakításával. Remélem, hogy ezt a magas megbízatást tel-jesíthetem.”

AZ ÚJ MINISZTERELNÖK
MEGKEZDTE TÁRGYALÁSAIT
A KORMÁNY MEGALAKI-TÁSÁRA

(BUCURESTI.) (Rador.) Gh. Tata-rescu, az új miniszterelnök a királyi palotában történt kihallgatása után hosszas tanácskozást folytatott le Gri-gore Gafencu, Mitita Constantinescu és Victor Iamandi miniszterekkel az új kormány megalakításáról.

belgiumi, Kennedy angliai és Bullit franciaországi nagyköveteit. Az elnök környezetének közlése szerint Roose-velt pontos információkat kíván egy-részt az európai helyzetet, másrészt azon módozatokat illetően, amelyekkel a semleges államok a tengeri hadjárat következményei ellen védekezni ki-vánnak.

AZ USA FENTARTJA ÖSSZES
KERESKEDELMI JOGAIT

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Cordell Hull államtitkár hivatalosan értesítette Anglia és Franciaország kormányait, hogy az Egyesült Államok fentartják összes kereskedelmi jogai-kat és nem engednek beavatkozást az állam kereskedelmi ügyeibe.

A KONGRESSZUSPÁRT
HATÁROZATA

(NEW DELHI.) (Reuter.) Az indiai kongresszuspárt intézőbizottságának tegnapi ülésén a következő határozat-ot hozták:

— A párt mindaddig nem hasznal

„Nem kételkedhetünk ügyünk igazában!”

(LONDON.) (Rador.) Az angol par-lament jelenlegi ülészakának bere-kesztése alkalmával, VI. György angol király az alsóházban személyesen ol-vasta fel az ülészakot bezáró trónbe-szédet. A Lordok Házában a trónbe-szédet a lordkancellár olvasta fel.

— A háboru árnyéka ismét Eu-rópára sulyosbodott — szól a trónbeszéd — bár kormányunk mindent megtett a béke megvéde-sére. Németország ünnepélyes kö-telezettségét megsértve, kegyetle-nül betört Lengyelországba. A ki-hívás ilyen bizonyítékaival szem-ben, nem maradhatunk tétlenek anélkül, hogy ne cselekedjünk sa-ját becsületünk ellen, ne veszé-

Nagybritannia háborus céljait támo-gatni, amíg biztosítékokat nem kap arra, hogy India függetlenségét és nép-képviselői alapuló kormányzati jo-gát elismerik.

A kongresszuspárt határozatát Mahatma Gandhi fogja lord Linlinth-gow, India alkirálya elé terjeszteti.

A HOLLAND GAZDASÁGI
HELYZET

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A hollandiai lapok megjegyzésekkel kísérik a hol-land hajózási vállalatok képviselőinek tanácskozásiáról szóló beszámolót, mely megállapítja, hogy a legutóbbi 5 nap alatt 17 hajó süllyedt el Anglia keleti partvidékein a tengeri aknákn követ-keztében. Ez a tény nagy nyugtalansá-got keltett nemcsak holland kormány-körökben, hanem a hajózárságoknál is. A Telegraaf című lap ezzel kapcso-latosan azt írja, hogy a holland hajó-zásnak teljes lehetetlenné tétele ka-tasztrófális következményekkel fog jární Hollandia gazdasági életére.

AUSZTRÁLIA HELYESEL

(CANBERRA.) (Rador.) „Teljes egé-sében helyeslem az angol kormány-nak az elhatározását, amely azonban csak nagyon mérsékelt válasz és meg-torlás a nyílt anarchiára” — ezekkel a szavakkal fejezte ki véleményét Monzie, az ausztráliai kormány elnö-ke, amikor értesült Angliának arról a határozatáról, hogy válaszul a német részről mágneses aknákkal folytatott tengeri háborukra elrendelte, hogy elkobozzák mindazokat az árukat, amelyeket semleges államok hajói Németországból szállítanak.

A GIPSY KATASZTRÓFÁJA

(LONDON.) (Rador.) Az angol ten-gereszeti admirális megerősíti azt a hírt, hogy a Gipsy angol torpedórom-boló az angliai délkeleti partok köze-lében aknába ütközött és elsüllyedt. A hajótörés akkor következett be, ami-kor a Gipsy hajó, miután partra szál-lította azt a három német repülő-t, akiket egy gumicsónakból mentett ki, újólág kiindult a tengerre. A hajó személyzetéből 40 ember eltűnt, 97 tengerészt megmentettek, akik közül 21 megsebesült. A vontató hajók azon-nal segítségre siettek és számos em-bert és értéktárgyat mentettek meg.

Róma támogatja a semleges államokat béketörekvéseikben

Olaszország csak akkor lép háborúba, ha életbevágó érdekeit veszély fenyegeti — Ausztrália helyesli a szigorított tengeri zárlatot — A háboru mindinkább a tengerre terelődik

VI. György király szózata a brit birodalom népeinek

(ZÜRICH.) (Havas.) A Neue Züricher Zeitung hosszú cikket ír Itália vár-ható, további magatartásáról és ebben a következőket mondja:

— Itália csak akkor lép háborúba, ha vitális érdekeit közvetlen veszély fenyegeti, mert olyan nagyhatalom, amely teljesen önállóan is tud hatá-rozni és cselekedni.

A cikk a továbbiakban megjegyzi, hogy

tévedés lenne azt hinni, hogy Olaszország semleges. Ezt olasz részről soha nem hangzottak, ellenben támogatja a magukat semlegeseknek nevező államokat béke megőrzési törekvéseikben.

A FASISZTA NAGYTANÁCS
ÜLÉSE

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini minis-terelnök rendeletére december 7-re összehívták a fasiszta nagytanácsot, amely belkormányzati és külpolitikai jellegű ügyekkel is fog foglalkozni.

HITLER KANCELLÁR HADI-TANÁCSA

(BERLIN.) (DNB) Hitler kancellár elnökletével a Reichskanzleiban teg-nap ülés volt, amelyen résztvettek a hadsereg vezetői. A megbeszéléseken, amelyek a legnagyobb titokban foly-

tak le, állítólag a Führer utasításokat adott ki a hadvezetés további módoza-taira vonatkozóan.

HOLLANDIA TILTAKOZÁSA

(LONDON.) (Reuter.) Hollandia lon-doni követe tegnap tiltakozó jegyzeket nyújtott át a Foreign Officeban, mely-ben felszólal a legújabb angol tengeri háborus módszer ellen, amely katasz-trófával fenyegeti Hollandia keres-kedelmét és forgalmát.

VON PAPEN A TÖRÖK
ÁLLAMFŐNÉL

(ANKARA.) (Rador.) Ismet Inonü török államfő tegnap kihallgatáson fogadta von Papen német követet, aki köszönetét fejezte ki afelett, hogy a török államfő szerencsekívánatait fe-jezte ki Hitler kancellár szerencsés megmenekülése felett. A kihallgatáson jelen volt Saractoglu külügyminiszter is, aki díszbédet adott Papen tisz-teletére.

HAZARENDELTEK A
BELGIUMI, FRANCIAORSZÁGI
ÉS ANGLIAI USA NAGY-
KÖVETEKET

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Roosevelt elnök rendeletére je-lentéstételre rendelték haza Daves

szükséges áldozatot meghoz a győzelem érdekében. Háborús céljaink nyilvánvalók és ezeket itteni és tengerentúli népeink egyesült akarattal fogják megvalósítani ebben a harcban. Hűségeseink, a franciák és a lengyelek segítségével, nem kételkedhetünk ügyünk sikerében. Kérjük a mindenható Istent, hogy áldja meg küldetésünket.

CHAMBERLAIN NYILATKOZATA

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház egyik képviselőjének azon kérdésére, hogy a brit kormány nem foglalkozott-e azzal a gondolattal, hogy német hadifoglyokat ültesse kereskedelmi hajóira abból a célból, hogy ezáltal visszatartsa a német hadvezetőséget a támadásoktól, kijelentette, hogy

a brit kormány nem használna ezzel a gondolattal még foglalkozni sem, mert a nemzetközi hadifogoly megállapodást annak idején Nagy-Britannia is aláírta és ez az eljárás nem fedné annak szellemét.

A továbbiak során a miniszterelnök bejelentette, hogy

Nagybritannia és szövetségesei annyira fel vannak szerelve, hogy most már nyugodt lelkiismerettel mondhatja, végig tudják küzdeni a harcot a végleges diadal kiváságig.

Végül bejelentette, hogy az első újjeländi expedíciós hadsereg csoportokat a napokban indítják utnak Anglia felé. Ez azt jelenti, hogy a dominumok hűsége a British Empire iránt megingathatatlan.

ANGLIA ÉLELMEZÉSÉNEK KÉRDÉSE

(LONDON.) (Rador.) A Daily Telegraph megerősíti azt a hírt, amely szerint valószínű, hogy Chamberlain miniszterelnök enged az ellenzék kérésének és hozzájárul ahhoz, hogy az alsóház zárt ülést tartson, amelyen megvitatják Anglia élelmészeti kérdéseit.

GÖRÖG HAJÓ PUSZTULÁSA

(LONDON.) (Rador.) Az Elena nevű 4576 tonnás görög hajó szerdáról csütörtökre virradó éjjel Anglia déli partjai közelében elsüllyedt. Valószínűnek tartják, hogy a hajó aknába ütközött. A hajó 23 főből álló személyzetét megmentették és angol kikötőbe szállították.

NYUGTALANSÁG BELGIUMBAN

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti: Belga gazdasági körökben nagy a nyugtalanság Angliának ama határozata miatt, amely szerint elkobozza mindazokat a német eredetű árukat, amelyeket a tengeren a semleges hajók rakományában talál. Antwerpenben kimutatták, hogy a Rajnán leszállított áruszállítmányok egyharmada annak az árumennyiségnek, amelyek a holland kikötők forgalmaznak.

OLASZ CÁFOLAT

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati ügynökség közli a következőket: A Financial Times jelentése szerint közleghből nagyfontosságú angol-olasz meg egyezés jön létre, amelynek szelleme és rendelkezései teljes mértékben megfelelnek Olaszország gazdasági helyzetének. A lap szerint Olaszország Angliából nyolcmillió tonna szenet kap cserébe azokért a műszaki készülékekért, amelyeket Olaszország szállít. Olaszország viszont két millió métermássa kendert szállít Angliának a viszonzásul kapott indiai jutáért. Már ezek a részletek is elegendőek arra, hogy a képzelet szüleményének minősítsük az angol laphan megjelent közlést. Ezt a cáfolatot egy-szersmindenkorra adtuk ki.

A FRANCIA FŐHADISZÁLLÁS JELENTI

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás november 23-án a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az elmúlt éjszaka elég nyugodtan telt el. Egyes

pontokon tűzvérségi tevékenység. November 22-én öt német vadászpilóta-gépet vertek le francia területen. Ezen az öt gépen kívül egy német felderítő gépet megtámadott egy francia vadászpilóta Gravelines helység fölött. Ez a német repülőgép belga területen esett le. Mi egy vadászpilótát veszítettünk.”

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás jelenti a következőket: Dirmanenstől dényugatra ellenséges század megtámadta előőrseinket. A támadást az ellenségnek nagy veszteséget okozva visszavertük. A november 22-én felderítő légiflótánk részéről Franciaország és Anglia felett végzett repülés értékes eredményeket hozott, annak ellenére, hogy az ellenséges léghárító üte

A háboru a tengerre terelődik

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti a következőket: A háboru lassan, de fokozatosan a tengerre terelődött át. Ennek a megállapításnak megerősítésére utalunk kell az Északi tengeren uszó német aknákra, továbbá a német tengeralattjárók ellen folytatott sikeres működésre, amelynek eredményeként francia torpedóromboló egyszerűen két német tengeralattjárót semmisített meg. Utalunk kell azokra a felderítő repülésekre, amelyeket a német pilóták végeztek az Északi tengeren, a Shetland-szigetek környékén egészen a francia flandriai partokig és Franciaország északnyugati részein a La Manche-csatorna közelében. Ezeknek a felderítő tevékenységeknek a során egy német repülőgépet levertek. A gép kigyulladva belga területen a tengerpart közelében lezuhant. A tegnapi nap a szárazföldi hadjárat tekintetében csak kisjelentőségű volt, kisebb járőrösszeütközések voltak, amelyek eltörpülnek a tengeri háboru jelentősége mellett. Az a körülmény, hogy a francia torpedórombolónak sikerült 3 nap alatt két német tengeralattjárót megsemmisítenie, bizonyítja az eredményességét annak az együttműködésnek, amely a vízirepülőgépek és a buvárhajók

gek élénk tevékenységet fejtettek ki az ellenséges vadászpilóták harcra szállottak. Egy francia repülőgépet Sedon környékén lelőttünk. A Seetland szigetek vizén egy angol vízirepülőgépet felgyújtottunk, a határhozvetben számos légharc volt, amelynek során négy francia repülőgépet lelőttünk. Friburg közelében egy francia vadászpilóta arra kényszerített egy német repülőgépet, hogy kényszerleszállást végezzen. November 21-én francia terület fölött 9 német harcigép és 7 francia vadászpilóta között elke-seredett küzdelem volt. A német repülőgépek szétszórták a francia gépeket, a német gépek tovább folytatták a felderítésre vonatkozó megbízatásukat, míg a francia gépek közvetlen a német határ közelében kénytelenek voltak leszállni.

üldözésére megbízást kapott hajók között létrejött. Ebben a megkettő-zött tevékenységben szerephez jutott a tengeri repülés is. A repülőgépek és a vízirepülőgépek, amelyek nagy magasságban szállnak, észreveszik már messzi távolságban a tenger-alattjáró körvonalait, azonnal közlik az üldöző hajókkal a buvárhajó helyzetét. A torpedórombolók nagy gyorsasággal a helyszínre sietnek és gránátokkal megsemmisítik az ellenséges hajót. Az együttműködő angol és francia hadiflotta eddig több mint 21 tengeralattjárót semmisített meg.

KINA KÜLPOLITIKÁJA VÁLTOZATLAN

(CSUNGKING.) (Rador.) A Kínai nemzeti kongresszus, amelyet november 21-én tartottak meg, egyhangulag Csang Kai Seket választotta meg elnökké, míg az alelnök Kung pénzügyminiszter lett. A kongresszus a következő határozatokat fogadta el: 1. A legélesebb ellenállás minden idegen támadás ellen és Kína területi épségének és közigazgatásának megvédése. 2. Érvényben és tiszteletben tartása az összes nemzetközi szerződésnek, amelyeket Kína aláírt. Visszatartása annak a javaslatnak, hogy Kína csatlakozzék az antikomintern egyezményhez. 4. A független külpolitika változatlanul érvényben tartása.

Egyelőre beszüntetik a holland hajózást

(HÁGA.) (Rador.) A Reuter távirati iroda azt jelenti, hogy a holland kormány azt a tanácsot adta a hollandiai hajózási társaságoknak, hogy egyelőre, újabb intézkedésig, mindennemű hajózási forgalmat szüntessenek be. Ezt a határozatot az angol partok közelében történt aknarobbanások miatt bekövetkezett sorozatos hajókatasztrófák hatása alatt hozták. A hajózási társaságok megbíztattak, valamint a szállító vállalatok képviselői értekezletet tartottak, hogy a helyzetet megvizsgálják és megtalálják a megfelelő megoldási módokat.

A BELGRÁD-UJVIDÉKI MŰUT FELAVATÁSA

(BELGRÁD.) (Rador.) Csütörtökön avatták fel ünnepélyesen a Belgrád-Istambul új nemzetközi műut Belgrád és Ujvidék között elvonuló szakaszát. A felavató ünnepségen megjelent a szerb király és régens herceg képviselője, továbbá több más előkelő személyiség.

A jugoszláv közügyügyi miniszter nagyszabású beszédet mondott, amelyben az új műut jelentőségét méltatta.

NAPONTA HATMILLIÓ FONTBA KERÜL ANGLIÁNAK A HÁBORU

(LONDON.) (Reuter.) Sir John Si-

mon kincstári kancellár tegnap nagyobb beszédet tartott az alsóházban, amelyben hangsúlyozta, hogy

a jelenlegi háboru Nagybritanniának naponta hatmillió fontsterlingjébe kerül, de azért a harcot tovább kell folytatni a végső győzelemig.

Beszéde további során a kincstári kancellár kijelentette, hogy

az ellenség azt reméli, hogy aknáival aláaknázhathatja Anglia egész kereskedelmi forgalmát is. De itt csalódnia fog, mert a tudomány rendelkezésünkre álló eszközeit használjuk fel a kísérletek ellen.

BELGIUM TILTAKOZNI KÉSZÜL

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A belga kormány elhatározta, hogy tiltakozni fog Anglia és Franciaország tervbe vett intézkedései ellen, amellyel meggátolni kívánják azt, hogy a semleges hajók árut szállíthassanak el Németországból.

MACSEK ÉS CADERE BELGRÁDI ROMÁN NAGYKÖVET MEGBESZÉLÉSEI

(BELGRÁD.) (Rador.) Dr. Macsek, a jugoszláv miniszterelnökhelyettes tegnap látogatást tett Cadere Victorinál, Románia belgrádi nagykövetségénél, aki-vel szívélyes megbeszélést folytatott,

Rövid távirati hírek

(KAUNAS.) (Rador.) Számos lengyel katona, akik jelenleg Litvániában koncentrált táborokban vannak, elhatározták, hogy visszatér lakhelyére, azokra a területekre, amelyeket a Szovjetunió hadserege foglalt el.

(PÁRIS.) (Rador.) Légharc során Chalons sur Marne közelében, amely harcban több német és néhány angol repülőgép vett részt, egy német gépet levertek. A repülőgép három utasa ejtőernyőkkel leereszkedett. Közülük egy meghalt, a másik megsebesült, míg a harmadik sérülés nélkül ért földet.

(HELSINKI.) (Rador.) A Minerva nevű 2039 tonnás finn hajó, amely fát szállított Amszterdamba, a Balti-tengeren német hajók feltartóztatták és német kikötőbe vontatták be.

Beleltetésre szánt tőkét vagy kölcsönt kapott-e a borkereskedő üzletárságot

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes pert tárgyalat tegnap a kolozsvári ítélőtábla második tanácsa. Buzescu asszony 300.000 lejtel társult be Moskovics Berone galaci borkereskedő üzletébe, aki társát levélben küldött be számolóiban a legjobb üzletmenetről biztosította. Egy szép napon azután Buzescu asszony arról értesült, hogy Moskovicsot selyemcsempészségen érték és le is tartóztatták és így az asszony tőkéjét visszafizetni nem tudja. Ekkor a károsult üzletárs feljelentést adott be a bukaresti ügyészséghez, amelyben csalás miatt Moskovics ellen az eljárás megindítását kérte, mert szerinte a borkereskedő a pénz rossz-hiszeműen saját céljaira fordította és könnyelmű üzletekbe fektette. Az illovi ügyészség előtt Moskovics azt vallotta, hogy a 300.000 lejt kölcsönképpen kapta és szó sem volt üzleti társulásról. Az ügyészség megállapította, hogy kereskedelmi ügylet nem forog fenn, az eljárást megszüntette.

A károsult asszony azonban nem nyugodott bele az illovi ügyészség határozatába és azon a címen, hogy a pénzt Kolozsváron adta át a galaci kereskedőnek, bűnvádi feljelentést adott be Moskovics ellen a kolozsvári ügyészségnek is. Moskovics ellen vádat is emeltek és a törvényszék a vádlótat távollétében egyévi fogházra ítélte. Az ítélet ellen dr. Rosman Bernát ügyvéd felebbezést jelentett be. Az ítélőtábla a védelem kérésére bizonyítási eljárást rendelt el annak bizonyítására, hogy a 300.000 lejt Buzescu asszony kölcsönképpen adta. A tegnapi tárgyaláson több tanu kihallgatása után a tábla újabb tanukat idézett meg és a tárgyalást elhalasztotta.

— Eltemették nagyernyei Kelemen Erzsébetet, Misgán Jánosné. Csütörtökön délután 3 órakor kísérték utolsó útjára Kelemen Lajosnak, a kiváló tudósnek egyetlen leányát, nagyernyei Kelemen Erzsébetet, férjezett Misgán Jánosné. A korán elhalt fiatalasszony ravatalát a köztemető halottas kapujánál a közszokás tömege borította. A gyászszertartást Ürmösy Károly unitárius esperes végezte. Közben az unitárius teológia ének-kara Utó Lajos karmagy vezetésével gyászdalokat énekelt. A megrázó gyászszerű után megindult a halottas menet a sír felé. Hatalmas tömeg kísért a koporsót. Ott láthuk dr. gróf Bethlen Györgyöt és feleségét, Ugron Istvánt, Varga Béla dr. unitárius püspököt, Cál Miklós dr. főgondnokot, Kristóf György egyetemi tanárt, Gönczy Lajos dr. ref. teol. igazgatót, Biró Venczel dr. piarista rendfőnököt, Vékás Lajos dr. vállalati vezérigazgatót, Gyergyi Árpád dr. v. egyetemi tanárt, György Lajos dr.-t továbbá a kolozsvári magyarság társadalmi és tudományos életének vezetői közül még számos személyt. A temetésen képviseltette magát az unitárius és református gimnáziumok és teológiai tanári kara is. A halottas lo-csi az unitárius kolégium növendékeinek sorfala között haladt a sír. A gyász lo-csi után a portás sujtott apa: Kelemen Lajos ment fedetlen fővel, utána Misgán János, a fiatal férj haladt. Kelemen Erzsébetet Kelemen Lajos sírjába temették. A fiatal Ürmösy esperes búcsúját mondott.

A Hitler kancellár ellen megkísérelt merénylet vizsgálatainak szenzációs részletei

Otto Strasser szerint Hitlernek meg kell halnia! Emberrablás történt-e Hollandiában? Brest nem angol altiszt, hanem hágai divatárkereskedő

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német fávírat iroda illetékes forrásból a következőt jelenti: Annak a rádiókészüléknek és rejtélykulcsnak a segítségével, amelyet Stewens kapitány az angol titkos szolgálat megbízottja adott át azoknak a német ügynököknek, akikről azt hitte, hogy a németországi ellenzéki csoport képviselői, a német rendőrségnek sikerült az angol Intelligence Service intézményével 21 napon át összeköttetést fentartania. A német állambiztonsági rendőrség rendszeres közleményeit a londoni titkos szolgálattal Németország november 22-én este 10 óra 10 perckor a következő utolsó üzenettel szakította meg: — Végül is unalmas és fárasztó beképzelt emberekkel a társalgás. Meg fogják érteni, hogy megszakítottuk az együttélést. Üdvözljük Önöket. Gestapo.

Az angol rádiótávíráskor még ennek az utolsó üzenetnek a vételét is vizsgálolták.

OTTO STRASSER NYILATKOZOTT

(PÁRIS.) (Rador.) Otto Strasser szerdán interjút adott egy francia lapnak, amelynek munkatársai előtérbe helyezték, hogy nem is ismeri Georg Elsert, soha nem is hallott róla és Elser soha nem is tartozott ahhoz a szervezethez, amelyet Strasser Otto vezet. A „feketefront” vezetője egyébként megerősítette, hogy lelkes hívei vannak a nemzeti szocialistapárt összes szervezeteinek minden osztályában: a munkásfront körében, a hadsereg minden ezredében, sőt magában a Gestapo, a német titkosrendőrség kötelékében is.

NÉMET VÉLEMÉNY STRASSER RÓL

(BERLIN.) (Rador.) A Völkischer Beobachter című lap cikkeiről Otto Strasser személyéről. Műtán ismerteti Strasser személyét és 1933. évi tevékenységét, amikor emigrált Németországból. A lap hozzáfűzi, hogy Strasser Otto Bécsben való rövid idejű tartózkodása után Prágába menekült, ahol lapot alapított és adott ki. Otto Strasser éveik abból a pénzből élt — írja a lap — amelyet külföldi tájékoztató irodák fizettek neki ígéreteinek ellenében, hogy forradalmat szervez Németországban, de legalább is eltávolítja a helyéről Hitler vezért és kancellárt. Az 1934. június havában azt az ajánlatot tette a francia kormánynak, hogy államcsínyt szervez a Saar-vidéken és ezzel megakadályozza ennek a területnek Németországhoz való visszacsatolását. Strasser Otto sajátkezűleg írt és lefénképezett leveleiből megállapítható az is, hogy a francia kormány visszautasította ezt az ajánlatot, ellenben elfogadta azt a tervet, hogy erre majd kedvezőbb körülmények között megdönti a németországi kormányzást. Otto Strasser az 1934—1935. években Prágában rádióállomást szereltetett fel, amelyet „a szabadság rádióállomása”-nak nevezett el. Ezen a rádióállomáson leadott összes közleményeit a következők szavakkal fejezte be: „Hitler Adolfnak meg kell halnia.”

A német kormány ekkor hivatalosan arra kérte a prágai kormányt, hogy tiltsa be ennek a rádióállomásnak a működését, mert állandóan a német kormány tagjai meggyilkolására uszított. A német állambiztonsági hivatal vezetői ezt a rádióállomást január 25-én szétrombolták. Az 1936. évben Strasser előkészületeket tett arra, hogy bombamerényletet szervezzen Hitler vezér és kancellár ellen. A bombame-

rényletnek a berlini Olimpiai Stadionban kellett volna megtörténnie. Később azt tervezték, hogy a nemzeti szocialista pártnak az 1936. évi müncheni kongresszusán végeznek Hitlerrel, legutóbb pedig az 1937. évben Mussolini németországi látogatása alkalmával. Otto Strasser Helmuth Hirsch nevű megbízottja két pokolgéppel és tíz kiló robbanóanyaggal át is lépte a német határt, a Gestapo azonban elfogta őt. A törvényszék az 1937. évi március 8-án halálra ítélte. Másik merényletet készített elő, amelyet azonban szintén lelepleztek és megakadályoztak. Strasser Karl Doepking és Helmuth Kremin nevű megbízottait elfogták, akiket az 1938. évi szeptember 22-én ítélték halálra. Az 1938. év őszén Strasser még egyszer megkísérelte Prágából az új merénylet előkészítését. A Benes-féle uralom megdőlte után Strasser elmenekült Prágából és összeköttetésbe lépett az angol titkos szolgálattal, amelynek megbízásából végre is hajtatta a Führer élete ellen a müncheni merényletet. Az isteni gondviselés azon-

ban megakadályozta ennek a merényletnek a sikerét. Georg Elser, aki a pokolgép felrobbanása után el akart menekülni, november 8-áról 9-ére virradó éjjel elfogták. Otto Strasser, aki a merénylet Svájcban várta, november 10-én elutazott Svájból és visszatért Londonba.

EMBERRABLÁS HOLLANDIÁBÓL

(LONDON.) (Rador.) A Daily Telegraph amszterdami tudósítója azt jelenti, hogy Hollandia meghatalmazott berlini minisztere jegyzékkel nyújtott át a német külügyminisztériumnak azzal az emberrablással kapcsolatosan, amely Venlo közelében november 9-én történt.

HOLLAND NYILATKOZAT STEWENS ÉS BEST SZEMÉLYÉRŐL

(HÁGA.) (Havas.) Holland hivatalos részről Stewens és Best személyére vonatkozólag kijelentették, hogy Stewens nem ismerik, míg Best-t nagyon is jól ismerik, mert kitűnően menő divatárkereskedő van Hágában.

A háborús francia sajtó

(PÁRIS.) Aki valaha Párisban járt, bizonyára emlékszik az uccai újságírásbódékra, amikben szinte átláthatatlan tömegű napilap, hetilap, folyóirat hever halomszámra. Az ember szinte elcsodálkozik, ki az olvasója, ki a vevője ennek a rengeteg lapnak. Miből él a harminc gyerekujság, legalább ötven nőnek szánt hetilap, rengeteg vicclap, stb. stb. A napilapok közt is tömegével akadnak olyanok, amelyekről az ember nem is sejt, hogy honnan adódik olvasótömege.

A párisi sajtóban voltak olyan rekordok a közelmúltban, mint például a „Match” című képeslap, amely 1938. júniusában indult és mára egymilliónéhány száz ezer példányt ért el. S ez a lap teljesen előfizetből él, mert hirdetések összesen (a hatvanéves oldal terjedelemből) legfeljebb egy oldalt tesz ki. Hasonló siker volt ugyan csak az elmúlt esztendőben a „Confidence” című női magazin, mely egy éves pályafutásával szintén megközelítette az egymillió példányszámot.

Valóság az, hogy Párisban minden ember újságot, mégpedig sok újságot olvas. Autóbuszon, metróban jóformán nem látni embert, aki ne szorongatna a hóna alatt egy-két napilapot, magazint, vagy folyóiratot.

JELENTŐS VÁLTOZÁSOK

A háború jelentős változásokat hozott a sajtó terén is. Elsősorban megszűnt az egész kommunista sajtó. Ez két napilapot (L'Humanité és Ce soir) jelent, de jelent a „Regards” című képes hetilapot, a „La Femme” című női magazint és még vagy 30-35 különféle folyóiratot.

Maguk a nagy napilapok jelentősen csökkentették terjedelmüket, négy oldal átlagban a terjedelmük s csak egyszer egy héten adnak hat oldalt. Megszűnt a nagy boulevard-lapok min dennapos keresztretjérvény-rovata, mert a cenzura nem engedélyezte. (November 2-án jelent meg az első keresztretjérvény a „Paris Soir”-ban a háború kitörése óta. Megszűnt minden szórakoztató, vagy játékcikk. Ezzel szemben óriási mértékben megszorodtak a karikatúrák és vicces rajzok.

A napilapok külső képén mindenképpen érezhető a háború, mert legtöbbjük minden nap kisebb-nagyobb

fehér foltok díszítik: a cenzura nyomára. A sajtó a maga módján természetesen harcol a cenzura ellen s igyekszik enyhítéseket kicsikarni, annak ellenére, hogy a cenzura szükségességét valamennyien elismerik.

Továbbra is kivételes és gőgös helyet foglal el a francia sajtóban a „Le Temps”. Ismeretes, hogy ez a nagytekintélyű és kiváló gondolat szerkesztett konzervatív újság mindig távol tartotta magát a boulevard-sajtó versenytől. Óriási lepedőalakú lapja 70 centimesbe kerül akkor, amikor Párisban minden más napilap 50 centimesért kapható. De nemcsak a magasabb árral dokumentálja, hogy nem pályázik olcsó boulevard-sikerekre. A „Le Temps” soha nem közöl fényképet, soha nem közöl rajzot. Nincsen sportrovata. Nem közli a mozgó műsorát. Szóval, szinte semmit nem tesz meg a maga közönsége érdekében. Már annyiban nem, amennyire ez a modern kor reklám gondolatának vonalába esne. Amit a lap érdekében tesz, az ma, a háború idején, egyszerre értékesebbnek bizonyult minden propagandaszakosznál: tökéletesen megbízható, hibátlan hírszolgálatot rendelkezik. Az eredmény meglepően gyors, a háború előtti hetven-hetvenöt éves példányszám néhány nap alatt háromszázezerre ugrott fel.

A folyóiratok és hetilapok terén is jelentős változások tapasztalhatók. A közel hatvan esztendő Le Rire hetilapból átalakult havonta kétszer megjelenő folyóirattá. A nagyrész idegenforgalomra számító „gall humor” lapjai, szóval a sikamlós témák és illusztrációk folyóiratai, mint Gal-Magazin, Le Madelon, Sex Appeal, stb. részben megszűntek, részben évi négy számra redukálták megjelenésüket. Megszűnt a Mésidor régi híres hetirevű, megszűnt a La Lumière, a szélsőbaloldali heti folyóirata s velük együtt egy csomó divatlap, folyóirat, színházi újság és mozi. Természetesen megszűnt a La Semaine de Paris is, a párisi színházi, mozi és mulatóhelyi heti műsorlapja.

FRONTHARCOSOK ELŐNYBEN

Ezzel szemben nagyobb számban indultak meg máris az olcsó, rotációs

papíron készülő háborús lapok. Le Front, Flick et Flock, stb., cimeken, amelyek elsősorban a hadbanálló katonák számára készülnek. Nagyrészt régi frontarcosok írják őket. S itt meg kell említeni valamit, ami a mai Franciaország egész hangulatára, de különösképpen sajtójára jellemző. Egy Párisban élő magyar rajzoló mutatta be rajzát a fent említett Le Front című lapnál. A szerkesztő első kérdése ez volt:

—Frontarcos ön?

A rajzoló kicsit ijedten válaszolt. —Frontarcos vagyok uram, de nem vagyok francia. Magyar vagyok. A szerkesztő elcsodálkozott.

—Nem fontos, hogy milyen nemzetiségű. Bármilyen nemzetiségű frontarcos egyforma megbecsülésben részesül a mi oldalunkon.

Meg is vette a rajzot, mert véletlenül megtetszett neki. N. A.

Iamandi Victor királyi tanácsossá nevezték ki

(BUCURESTI.) (Rador.) Ennek az évnek őszén hatodik éve volt annak, hogy Victor Iamandit, a kiváló jogtudóst, a felejtethetetlen emlékü I. G. Duca volt miniszterelnök kormányába államtitkárrá nevezték ki. Ettől az időtől kezdve — rövid megszakításokkal — Victor Iamandi tagja volt az összes kormányoknak, amelyeket az ország vezetésével megbíztak. Victor Iamandi az összes kormányokban rendkívül értékes és egyöntetűen nagyrabecsült tevékenységet fejtett ki. Az ő nevéhez fűződik a vallás és művészeti minisztérium, majd az igazságügyminisztérium gyökeres átszervezése. A részéről megvalósított nagyjelentőségű reformok sorában is kiemelkedik a törvénykönyvek egységesítése, amelyet rendkívül rövid idő alatt, de olyan sokoldalúsággal és mely szakértelemmel valósított meg és amely a széleskörű jogi tudást a gyakorlati követelményeknek megfelelően kellett értékesíteni. II. Károly király Ófelsége értékelve azt a ritka felkészültséggel és töretlen munkaerővel kifejtett értékes közéleti tevékenységet, amellyel a volt igazságügyminiszter képességeit az ország és a köz szolgálatába állította. Victor Iamandit tegnap királyi tanácsossá nevezték ki. Ez a ritka és magas kitüntetés nem csak a kifejtett munka és köztevékenység méltó megjutalmazása, amelyet Victor Iamandi az első érdekek szolgálatában nagy lelkesedéssel kifejtett, hanem egyben az áldozatkészség felszentelésének jutalma is.

—Érdeklődést tartanak a középiskolai vezértanfolyóiról. Bucurestiből jelenti a Rador: November 28-án és 29-én a középiskolai vezértanfolyóiról érdeklődést tartanak a fővárosban. Az érdeklődés a középiskolai oktatást érintő kérdéseket tárgyalják le.

—Roosevelt a Warm Spring-be beteg gyermekek között. Newyorkból jelenti a Rador: Roosevelt, az USA elnöke Warm Springbe érkezett, ahol minden évben egy hétig vendége azoknak a gyermekeknek, akiket a gyermekparalízis gyógyító szanatóriumában kezelnek. Roosevelt tegnap a gyermekeknek ebédet adott, amelyen ő maga is megjelent, amint ez már hagyományos szokás. Roosevelt egyébként egy hétig marad Warm Springben, ahol gyógyfürdőket vesz. Ismeretes, hogy a köztársaság elnöke 40 éves korában közvetlen a világháború befejezése után gyermekparalízisben megbetegedett. Mindkét lába megbénult, úgy, hogy a daliás férfi nem tudott többé talpraállani. Valaki aztán azt ajánlotta neki, hogy a teljesen ismeretlen Warm Spring-i kénés, meleg gyógyforrásokat próbálja ki. Így is történt. A kúra nagymértékben hozzájárult Roosevelt gyógyulásához, bár lábainak bénulása csak részben mulott el. Az elnök ekkor gyógyszanatóriumot alapított a gyermekparalízisben megbetegedett kicsinyek részére, ahová évről-évre el szokott látogatni.

P.E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(66.)

A pénztelenségtől való félelem örülteket csinált a leghiggadtabb, legjózanabb emberekből és a nagy felfordulásban senki sem gondolt arra. — Ahogy egyszer sikerült pénzt kiperéselni agyból, kézből anyagból úgy majd másodsor is lehet.

Az egyszer kiperéselt pénzt, a már meglevőt, kézzelfoghatót pótolhatatlannak érezte rémült kinjában mindenki.

Harry igyekezett vasakarát most nyugalomra koncentrálni. Arca sápadt volt, ajka remegett, de szeme nyitlan. bátran, egyenesen nézett. Nem zárkózott el senki elől. Ajkait kitárta.

A vezérigazgató urhoz, kihez máskor a legnagyobb urak is csak hosszas előszobázás után tudtak bejutni, ma mindenkinek szabad bejárása volt.

Olykor szédületes hangzavar tört ki a felvilágosítást, biztatást, megnyugtatót követelő tömegben, olykor, ha Harry a legújabb jelentéseket olvasta fel, halotti csend ült a szobára, amelyből aztán lassanként ismét zugássá emelkedő morgás keletkezett.

— Nyugalom, uraim, nyugalom — mondta Harry és a veríték kiütött homlokán, míg görcsösen igyekezett nyugalmát megőrizni. — Még nincs veszve minden. És ha minden elvész, az élet akkor sem áll meg, az élet tovább folyik és újra kezdődik.

Beszélt, gépiesen, meggyőződés nélkül, de harsány hangon, hogy elhallgattassa a rémületet, kétségbeesést, a mindennél rettenetesebb önvádat, ami minden mesterkedése ellenére is egyre hangosabban szólalt meg lelkiismeretében.

— Ennyi ember sorsa függött tőled. — Ennyi embert tettél szerencsétlennek vakmerő hatalmi hóbortoddal — mondta az önvád. — Rettenetes. Rettenetes.

A nagy izgalom, a tulzsufolt szobák levegőtlenisége, a meleg egymásra szedte áldazatait a jelenlevők közül. A szolgák minduntalan jelentették:

— Egy ur összeesett... X. ur elájult... Orvost, orvost... Az istenért, hamar a mentőket...

— Gyilkos vagy, gyilkos vagy, Harry — mondta egyre hangosabban a lelkiismeret. — Ezeket a hívő, bizó embereket egytől egyig te öld meg.

— Uram, uram — futott be lélekszakadva egy kis leány, mentse meg a papát... mentse meg... Mergel ivott. Itt künn. Itt van... az Istenre kérem, mentse meg... Papa, nem kell a pénz, semmi nem kell, csak te maradj velem, papa...

Míg orvosért, mentőért szaladgálnak, újabb drámai jelenet zajlik:

— Uram, ha igaz, hogy koldusbotra jutottam, végzek feleségemmel, gyermekeimmel, önmagammal... itt, most mindjárt, szeme láttára...

Revolvert ragad elő zsebéből és mellette remegő, sikoltozó feleségére, gyermekeire szegezi.

Harry iszonyodik, de van annyi lélekjelenlét benne, hogy rávesse magát a szerencsétlen örvényre és kicsavarja kezéből a revolvért, néhány közelálló segítségével.

Újabb kavargás, újabb izgalom: — Valaki levetette magát a tizedik emeletről...

Jönnek az újabb hírek. Egyik leg-sújtóbb, váratlanabb, mint a másik. Nagy, hatalmas cégek, a gazdaság és kereskedelem bástyás épületei úgy omlanak össze, mint elfutott kártyavárak.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Csehországot is belevonják a Délkeleteurópai Kupába?

(BUDAPEST.) December 3-án Budapesten ismét összeülnek az olasz, román, magyar, jugoszláv és svájci labdarúgás meg-bizottai, hogy végleg állást foglaljanak a Délkeleteurópai Kupa megalapításának kérdésében. Az ülésen dolgozzák ki a Kupa szabályzatát, amely az Európa Kupa mintájára készül. Még nincs eldöntve, hogy mely országok vesznek részt labdarúgócsapatokkal a nemzetközi tornán. Ezidőszáig csak Románia, Magyarország

és Jugoszlávia részvétele biztos. Olaszország és Svájc csatlakozása is valószínű. Szó van arról, hogy a cseh-morva protektorátust is felkérjük a tornán való részvételre. Erre nézve von Tschammer und Osten birodalmi sportvezér hozzájárulását is adta, úgyhogy nem lehetetlen, hogy hat résztvevője lesz a nemzetközi labdarúgótornának.

Előrerukkolt az Úpest a nemzeti bajnokságban!

1. Kispest	9	6	2	1	31:13	14
2. Ferencváros	9	7	—	2	34:16	14
3. Úpest	9	6	2	1	28:15	14
4. Szeged	9	6	1	2	21:16	13
5. Törekvés	9	5	2	2	19:15	12
6. Hungária	9	4	3	2	27:17	11
7. Haladás	9	4	—	5	19:19	8
8. Elektromos	9	3	2	4	15:21	8
9. Bocskai	9	4	—	5	14:26	8
10. Gamma	9	2	2	5	13:18	6
11. Taxi	9	2	1	6	15:27	5
12. Kassa	9	2	1	6	9:24	5
13. Nemzeti	9	2	—	7	15:24	4
14. Szolnok	9	2	—	7	12:21	4

Budapest ökölvívóbajnokságaira, amelyre december 3-án kerül sor, 132 versenyző nevezett.

Szombaton mondja ki felosztását a Nemzeti Budapesti jelentik: A Nemzeti sportegyesület szombaton este közgyűlést tart, amelyen bejelentik az egyesület felszámolását. A Nemzeti labdarúgócsapata vasárnap már nem is áll ki a Hungaria elleni bajnoki mérkőzésére.

Orvosolják a magyar labdarúgás bajnait. Budapesti jelentik: Dr. Gidófalvy Pál miniszteri biztos tegnap értekezletet tartott a csapatok edzőinek, válogatott játékosainak, valamint vezetőinek bevonásával. Az értekezleten vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány ismertette a magyar labdarúgás hanyatlásának okait és előtárta azokat a tennivalókat, amelyek szemmel tartása mellett a magyar labdarúgás színvonalát helyre lehet állítani. A kapitány előadását vita követte, amelyben Fábrián Pál, Pluhár István és több szakember vett részt.

December elsőjén kezdődnek meg Szamostartomány helytartósági palotájában a légvédelmi tanfolyamok

Mit kell tudni a tanfolyamra való beiratkozásról? — Nagy személyzettel rendelkező cégeknek és vállalatoknak csoportos kérvényt kell benyújtaniuk

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A légügyi és ten-gesztügyi minisztérium tartományon-ként légvédelmi felvilágosító tanfolyamokat rendez. A Szamos tartományban rendezendő légvédelmi tanfolyamról a következő tájékoztató közleményt kaptuk:

1. A légvédelmi törvény (Monitorul Oficial 55—6. III. 1939.) érvénybelépése érdekében, mindazok a személyek, akik tényleges részt öhajtanak venni a légvédelemben tájékoztatást kapnak:

— a légvédelem megszervezéséről; — a harcigázokról és az ellenük való egyéni vagy tömeges védekezésről; — a tűz elleni védekezésről.

2. A tájékoztató tanfolyamok december 1-én kezdődnek meg Szamostartomány helytartósági palotájában, későbbi időpontban megjelölendő termében.

3. A tanfolyam időtartama napi hét óra (8—1 és 4—6-ig.)

4. A tanfolyam résztvevői magánszemélyek, akikre a légvédelmi törvény 8-ik szakasza vonatkozik.

5. A tájékoztató tanfolyamra november 25-ig lehet beiratkozni a Szamostartományi légvédelmi szolgálat hivatalában (55. sz. szoba), jelentkezni lehet személyesen vagy felbélyegzett kérvény útján, amelyben a jelentkezőnek olvasható írással a következő adatokat kell feltüntetnie:

Kereszt- és családnév, foglalkozás, nem zetiség, a rendőrségi népesedési ügyosztály igazoló könyvecskéjének száma, lak-hely (helyiség, ucca, szám), milyen módon tevékenykedett eddig, vagy öhajta-e ezután tevékenykedni a légvédelmi szolgálat keretén belül.

Nagy személyzettel rendelkező cégeknek és vállalatoknak csoportos kérvényt kell benyújtaniuk a tájékoztató tanfolyamra résztvevő személyzet névsorával.

A tanfolyamon részt kell venniük a vállalatok vezetőinek, főtisztviselőinek és irodai alkalmazottainak. Nem kell részt venniük a tanfolyamokon a munkásoknak és kézműveseknek, mert ezek gázvédelmi kiképzése a törvény hatodik szakaszában megállapított heti órákon történik.

6. A kérelemmel együtt minden résztvevőnek be kell nyújtania két fényképet, valamint az adóhivatal bizonylatát, hogy a résztvevő 200 lejt befizetett a Szamostartományi légvédelmi szolgálat javára. Ez az összeg a tájékoztató tanfolyam költségeinek fedezésére szolgál.

7. Minden résztvevőnek magával kell vinnie a tájékoztató tanfolyamra: a népesedési ügyosztály igazolványát, egy 1935-ös típusú gázálarcot, 100 gramm alkoholt, vagy trioximelint a gázálarc fertőtlenítésére és egy csomag vattát.

8. Mindazok a magánszemélyek, akikre a légvédelmi törvény 8. cikkelye vonatkozik, amennyiben különféle okok miatt nem vehetnek részt a kiképző tanfolyamon, külön tanfolyamon vesznek részt, amelyet a Szamostartományi légvédelmi szolgálat rendez vasárnaponként 1940. április 1-ig bezárólag. Mindazokat, akik az említett időponttól tényleges részt vesznek a légvédelmi szolgálatban, anélkül, hogy elvégezték volna a tájékoztató tanfolyamot, a légvédelmi törvény 63-ik cikkelyében előírt büntetéssel sújtják.

Két hónapra felfüggesztették Prassler játékját. A Juventus vezetősége Prasslert november 15-iki kelettel két hónapra felfüggesztette játékjától, mert a klub belsőszektorba a klub érdekei ellen vétett. Megbüntette a vezetőség Soni Năulescut egyhónapi fizetésvesztésre, Brandaburát pedig 2000 lej pénzbírsággal sújtotta.

Dobrát megoperálták. Az FC Ploesti saját költségére Dobrát, a válogatott játékost Budapestre küldötte, hogy a lábát megoperálták. A műtét, melyet dr. Kneiss az európai hírvíri sportorvos hajtott végre, kitűnően sikerült és minden nemény meg van arra, hogy Dobra tavasszal újra elfoglalja helyét a csapatában.

Magyar és jugoszláv versenyzők Románia asztali teniszbajnokságán. Bukarest-ből jelentik: Románia asztali teniszbajnokságait január közepén Bukarestben rendezik meg. A bajnoki versenyre több magyar és jugoszláv versenyzőt is meghívniak. Természetesen Kolozsvárról is több játékos indul a bajnoki címért folyó küzdelemben.

Európa legjobbjai 400-as futói: Harbíg német 46 mp, Lanzi olasz 46.7 mp, Pennington angol 47.3 mp, Missoni olasz 47.8 mp, Brown angol 47.8 mp, Hamann német 47.8 mp, Helm német 48.2 mp, Baumgarten holland 48.3 mp, Edfeldt svéd 48.3 mp, Wieland német 48.5 mp, Stralen német 48.5 mp, Müller 48.6 mp, Ferrassut olasz 48.6 mp, Kramer német 48.7 mp, Rindk német 48.8 mp, Scheuring német 48.8 mp, Blajezak német 48.9 mp, Hölbig német 48.9 mp, Vadas magyar 48.9 mp.

Argentínában legnépszerűbb a labdarúgás. Buenos-Airesből jelentik: A dél-amerikai labdarúgás népszerűségéről ad hírt a „La Nación” c. lap. Argentínában az elmúlt bajnoki forduló mérkőzéseit 1,500,000 néző előtt játszották le. Az össz-bevétel 1,154,492 pesos volt, ami román pénzben átszámítva körülbelül 100 millió lejnek felel meg.

Hétfőn tárgyalják a galaci Gloria CFR felelősségét. Bukarestből jelentik: A galaci Gloria CFR tudvalevőleg megfelelt a legfelsőbb labdarúgószövetség döntését, amelynek alapján elrendelték a galaci csapat törlesztését a nemzeti bajnokságból. Az ügyet végső fokon hétfőn tárgyalják le. Ha a Gloria CFR óvását elutasítják, egy galaci csapat nem játszhat a nemzeti bajnokságban.

A KAC hőgysportolói munkában. A KAC vezetősége értesíti sportoló hőgysportolóját, hogy a téli tornákról megkezdődtek. Az összes szakszervelet részére minden hétfőn és csütörtökön este fél 6 óráig és fél 8 óráig a református leánygimnázium tornatermében folynak az edzések. Ugyanott a fenti napokon új tagok jelentkezését is elfogadják.

Társaság

0 Az egyetemes unitárius lelkesítő december 2-án reggel 9 óráig kezdettel Kolozsváron az unitárius püspökség disz-terminében rendez közgyűlést tart, amelyre a lelkesítő tagjai tisztelettel meghívom. Simonetti-Siménfalva Pál Dénes elnök, Ténygyszorozat: 1. Ima, Máté Lejos szentábramán lelkész. 2. Előadó meggyi-tő, bejelentések, Pál Dénes elnök. 3. Tá-kei jelentés. 4. Az Unitárius és az új Káta küzdelem, dr. Fildor János teol. tanár. 5. Egyházi énekekkel zárjuk. Péter Ödön tordátkvi lelkész. 6. Püspöri je-mentés. 7. Szerkesztői jelentés. 8. Ködör-nyok. 9. Általános tisztújítás.

0 Mikulás apó és az Árvalánynevelő Otthon vezetősége kezét fogta, hogy de-cember 3-át örömmel várja a téli vá-ri gyermekének. Minden jó gyermek és minden jó szülő ott lesz, mert nem-csak a szép előadásban fogunk gyönyör-ködni hanem egymás jó kedvében is.

0 Teadélután a Kolping Legényegylet-ben. A kolping Teadélután 5 óráig kezdettel Barón L. Pop uccában levő he-lyiségében teadélutánt rendez, amelyre vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Rádió

SZOMBAT, november 25. Bucaresti. 7: Hanglemezek, ritmikus to-na, orvosi és háztartási tanácsadó. 7.45: A műsor ismertetése. 12: Pontos időjelzés, vizállásjelentés. 13.03: Hangversenyleme-zek, sport. 13.10: Déli zen. 15: Hírek. 19: Osevegés. 19.17: Marcu zenekar. 19.50: Hírek. 20.15: Hangverseny. 20.45: Hírek. 21: Indulólemezek. 21.10: Üzenetek. 21.25: Táncczene. 22.30: Hírek, majd hírek ma-gyar nyelven, hanglemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, énekd. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Csigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Le-mezek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18.15: Rádió postája. 18.45: Ismert nóták. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Zongoraver-seny. 20.45: Orvosi előadás. 21.15: Szini-előadás közvetítés Kessáról. 22.40: Hi-nek. 24: Hírek. 24.45: Táncczene. 1.05: Hírek.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
BEILÁDANDÓ ÁLL
A SZEMÜVEGEISzemüvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.Speciális acélárak raktáron.
Prima alpacca erősítőzők feltűnő
olcsó áron.Kun Máttyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2

A munkaadó vezérfelügyelő- lőség elé kerül a faipari munkások bérkövetelése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári faipari munkások tegnap este Butuza Simion elnöklétével gyűlést tartottak, amelyen foglalkoztak az egyre fokozódó drágaság kérdésével. Megállapították, hogy a piaci árak a kollektív szerződés megkötése óta 14 százalékkal emelkedett és éppen ezért ugyanilyen arányú béremelést kívánnak, mert a jelenlegi fizetések mellett a mai helyzetben még a legelemibb életszükségleteket sem tudják előteremteni. A gyűlésen kimondották, hogy kívánságaikat minden üzemben a bizalmi férfiak közlik a főnökökkel és igyekeznek békés úton kieszközölni a drágasági pótlék folyósítását. Ha azonban a főnökök elzárkóznak a kérés teljesítése elől, úgy a kérdést a munkaadó vezérfelügyelőség elé terjesztik. A faipari szakmában 360 szakmunkás érdekel, akik nagy érdeklődéssel várják a bérharc eldőlését.

Gyümölcs a lán

(Zilahy Lajos színműve a Magyar Színházban.)

Zilahy Lajos darabjai mindig értéket jelentenek a színpadirodalomban, mert irásaiiban a társadalom kérdéseit boncolgatja és alakítja az életből veszi. A figurákban nincs semmi pőz, semmi keresettség: úgy jelennek meg, mint a való életben. A nagy magyar íróművészt legújabb darabjában amelyet most mutatott be a kolozsvári Magyar Színház, az egyike kérdéses pendit meg. Csak érinti a kérdést, de nem mélyül el a megoldáskeresésben, hanem a családi és erkölcsi konvenciókat megkerülve, különös beállítással oldja meg a kérdés körül felmerülő bonyodalmat. A Magyar Színház igen jó előadásban hozta színre az új Zilahy darabot. Az előadás lelke Fényes Alice volt, aki egyéniségének minden báját megcsillogtatta hála szerepében. Pál Magda a meddő aszszony alakját mindenben a szerző elgondolásai szerint mintázza. Nagy István az egyetemi tanár figuráját igen jól elevenítette meg. Haaz Joli első szereplése óta sokat fejlődött. Fellépése biztonságosabb, játéka jólátgondolt színészi munka. Örömmel volt újra látni Tóth Eleket, akinek ösztönös sikere volt. A többi szereplők: Benes Ilona, Szabados Árpád, Havady Nagy Ilonka, Lantos Béla és a kis Flóra Márta stílusosan egészítették ki az együttest. Az új Zilahy darab nagy sikert aratott és bizonyos, hogy sokáig műsordarabja lesz a színháznak. (Galé.)

Reuter jelenti:

(LONDON.) A londoni taxisofőrök nagyrésze sztrájkba lépett, mert a világi-tási rendelkezések miatt éjjeli szolgálatát képtelen rendszeresen és veszélymentesen ellátni.

(CHICAGO.) A csikagói lapok a legnagyobb elragadtatással hangják írják a nemrég megnyitott olasz művészeti kiállítás remekműveitől.

(PARIS.) Franciaország délnyugati részén tegnap légiriadó volt, amely 2 órán át tartott.

(KAIRÓ.) Az Ahran című napilap közli kalkuttal jelentés alapján, hogy a jutamunkások sztrájkmozgalmak egyre növekszik. Tegnap újabb 6000 ember lépett sztrájkba.

(BERLIN.) A német kormány elhatározta, hogy december hó 1-től kezdve 25 százalékkal emeli az ételjegyek adagjait.

(STOCKHOLM.) A svéd kormány erőlyesen cáfolja, hogy tárcaváltoztatások lennének készülöben.

(HELSINKI.) A sportminisztérium rendeletére a katonai szolgálatot teljesítő új csodafutót Taisto Maekit elbocsájtották, hogy tovább folytathassa gyakorlatozásait.

(REVAL.) A balti államok konferenciáját december 15-én rendezik meg Rigában.

(ROMA.) Az olasz vasutak elhatározták, hogy 50 százalékos kedvezményt adnak az olasz téli fűrdőhelyekre utazóknak.

(LONDON.) Butler államtitkár az alsóház ülésén kijelentette, hogy a brit kormánynak tudomása van Lord Lloyd balkáni utjáról.

(ROMA.) A fasisztapárt valamennyi főfelügyelőjét felmentették állásától. A fasisztapárti főtitkár már is megkapta azoknak névsorát, akik a felmentettek állásait elfoglalják foglalni. Hir a szerint a Duce a párt és az állam közötti kapcsolatot akarja megszilárdítani ezzel az intézkedésével.

Két ing, három zsebkendő, egyetlen pár harisnya, egy nyakkendő és két gallér — ennyi a lehérmű-állománya egy hat gimnáziumot végzett 26 éves állástalanoknak — egy volt telekkönyvvezető fiának

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A munkanélküli hatodmagával az egyik vendéglő elkülönített szobájában ült és evett. Ingyenébédet, amit október óta szíveségből kap egy cédulára, amivel igazolnia kell, hogy még mindig munkanélküli van és amit minden héten újítani kell. Az élete mindig csak egy hétre van előre biztosítva.

Középmagas fiatalember, barna, fénylő szemgolyókkal, a buskomorság csillogtatlan jeleivel. Felhívom magamhoz. Leültem. Papírost veszek elő és hirtelen alig merek kérdezni. Érzem, hogy a munkanélküli szegényli magát.

Azután mégis megindulok:
— Mennyi pénz van most a zsebemben?

Rámnéz, a kérdés meglepi. Vonakodik, aztán halkán mondja:

— Egy lej.

Egy másik, szőke munkanélküli is felhőzta, most ahhoz fordulok:

— És magának?

— 75 bani.

— Mióta nem volt nagyobb pénz a zsebében... úgy értem, százaz példál — kérdezem újra az elsőt.

— Március 10-ike óta. Akkor volt kétezer lejem, az utolsó fizetésem, amit kaptam. — Letekint a padlóra, úgy mondja: — Én fűszer- és rövid-áruság vagyok.

— Milyen iskolát végzett?

Pillanatokig nem kapok választ. Forgatom a ceruzámat, nem nézek fel.

— Nos?

A hosszú hallgatásra most felnézek. Sir.

Eddig hangosan faggattam. Most sokkal lejjebb ereszttem a hangomat és már úgy beszélek, mint egy beteghez.

— Kérem...

Hat gimnáziumot végeztem...

Az édesapám telekkönyvvezető volt.

— Meddig élt abból a kétezer lejből, amit ez év márciusában utoljára kersett?

— Két hónapig egy barátomnál ingyen laktam... táplálkozni pedig...

— Elhallgat.

— Nos? Csak mondja.

— Zöldséget ettem. Paradicsomot, uborkát, kevés kenyert.

Megint sir. Eléttelenül mondom:

— Nincs abban semmi. Vannak így mások is... — Ujabb kérdéssel rázom fel: — Amióta az állását elvesztette, vagyis körülbelül egy év óta, maga biztosan sok helyre ajánkozott?

Gondoljon csak vissza egy kicsit... Körülbelül hány ajánlatot tehetett maga ebben az évben?

— Vagy kétszáz... Ennyit írtam és azonkívül sok cégnél ajánkoztam személyesen is.

— A kétszáz írásbeli ajánlkozásra hány választ kapott?

— Kettőt. Az egyikben, amelyiket egy szappankereskedéstől kaptam, tizenkétezer lej kauciót kértek. A másikat már nem emlékszem kitől kaptam, csak értesítettek, hogy most nincs hely.

— A címekhez hol jutott hozzá?

— Össze-vissza... Egy kistráfiában megengedték, hogy a lapokat is megnézzem... Azonkívül sok fűszer-cimet ismerek az országban.

— Mikor volt utoljára moziban?

— Nem is tudom az évét...

Kicsit jobban megnéztem most. A kabátja elég rendben van, a cipője is.

A gallérnál már...

— Hány inge van?

— Kettő.

— Amikor például egy-egy állást hirdetnek, nagy megrohanás van?

— Legutóbb egy szatóschoz kerestek segédet. Hárman jöttünk ott össze. Egy fiatalember kapta meg az állást, aki 1800 lej havi fizetést kért és ezért az árúknak a vevőkhöz való kihordását is vállalta.

— Maga nem vállalta volna így el?

— De igen. Csak én későn jöttem. Óvatosan visszatérek előbbi kíváncsiságomhoz:

— És... mondja... például... hány zsebkendője van?

Nagyon restelkedve és sokára válaszol:

— Három. — Az egyiket, amelyik nála van, kihuzza a zsebéből. — Az is mind ilyen rongyos.

A zsebkendő valóban csupa lyuk.

— És hány zoknija?

— Egy pár. — Lenéz, úgy teszi hal-

kan hozzá: — Nincs feje...

— Nyakkendő?

— Egy.

— Gallér?

— Kettő.

Szünetet tartok, mert a fiut állandóan fojtogatja a sirás. Fiu?

— Hányéves?

— Huszonhat.

— És mondja... amikor a gimnáziumba járt, mik voltak a maga tervei? A maga álmai?... Mit várt az életből?

— Hivatalnok szerettem volna lenni... — És megismétli, a szó bekebeli csengésével: — Hivatalnok... — Mint egy régi ábrándot, ami szétfoszott.

Alig merem tőle megkérdezni:

— Vár-e még valamit? Gondolja, hogy álláshoz jut?

— Én már nem is tudom... Most, hogy sokan bementek, reméltem, lesz üresedés. De nem vesznek a helyükre senkit.

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Mondja el egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Nyolc-kilencor... Az ember alszik... Igaz, hogy éjszaka két-három óráig nem tudok elaludni.

— Valami baja van?

— Nagyon ideges vagyok.

— És aztán délelőtt?

— Sétálok. Kimegyek a vasúthoz...

— Akkor délben kapja ezt az ebédet?

— Igen. Délután csak megint jár-kállok.

— És hol alszik?

— Most egy kuglizóban... a Monostori-ut végén. Ott a padlón lehet aludni öt lejtért. Minden éjszaka vannak néhányan.

— Nem gondolt arra, hogy... megházasodik? Kikeres valami jobbmodu leányt. Hiszen maga jóvágású fiatal-

ember, szakmája is van...

— Amíg volt állásom, gondoltam a nősülésre. De most...

A másik, aki fiatalabb, lemondóan legyint:

— Munkanélkülihez nem adnak leányt.

— Nem tapasztalt az álláskereső folyamatán nemzetiségi megkülönböztetést? — kérdeztem az idősebbet.

— Hát... mindenesetre... a román cég szívesebben vesz román... de azért... nem mondhatom... — szét-tárja a kezét — talán csak egyszerűen pechem van kérem... Pedig nem szívesen élek kegyelemkenyéren — teszi hozzá — tessék elhinni... ez fáj nekem a legjobban...

Hangja megcsuklik.

Megalázottan érzi magát.

(b.)

Szombaton beszüntetik a munkát a „Sora” áruház alkalmazottai, ha az igazgatóság nem teljesíti bér- követelését

Üdültelepet létesít Szótánán a kolozsvári magánalkalmazotti szervezet

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak tegnap népes gyűlést tartottak a Vasmunkás Otthonban. Az ülésen, amelyen Babes Ioan szervezeti elnök, Stauter Jenő román, Kandel Ignác főtitkár pedig magyar nyelven beszámolt a kereskedelmi alkalmazottak bérmozgalmának eddigi eredményeiről. Közölték, hogy eddig nyolc szakmában sikerült egyezséget kötni a kereskedelmi vállalatokkal. Valamennyi szakmában 10—20 százalékos fizetésemelést sikerült kieszközölni az alkalmazottak részére, amely a mai körülmények között igen szép eredménynek mondható. Az egyezségeket egy évre kötötték meg, kivéve a könyv- és papírszakmában, amelyben az alkalmazottak megállapodása másfél évre szól. Nagyon fontos pontja a megegyezésnek, hogy a fizetéseket a jövőben mindenkor a drágasági ártáblázathoz arányosítják, ami azt jelenti, hogy az alkalmazottak a gazdasági hullámverésnek nem lehetnek szenvedő alanyai. Az előadók ezután sajnálattal állapították meg, hogy a „Sora” áruház igazgatóságával ismételt tárgyalás után sem sikerült egyezséget kötni az alkalmazottak bérkövetelése ügyében. Folyamatban vannak a fűszer és csemege, rövidáru, női és férfi konfekció, valamint üveg és porcellán szakmákban a kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalások, amelyek előreláthatólag a jövő hét elején eredményes befejezést nyernek.

Voith Miklós, Léb Albert és Rosman Dezső hozzászólásai után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben leszögezi, hogy a bérmozgalmakkal kapcsolatos tárgyalásokon elért eredmények nem eléggé hatékonyak, és teljesen az alkalmazottakat a jelenlegi viszonyok mellett, figyelembe véve a felmerült nehézségeket is, azonban az eredményt megnyugtatóval fogadják el. A tárgyalások sikeres lebonyolításáért köszönetet fejeznek ki a tárgyalóbizottságnek, amely feladata magaslatán állott. A „Sora” áruház állástoglalásával kapcsolatban leszögezték, hogy ha a mai tárgyaláson az igazgatóság elzárkózik az alkalmazottak követelésének teljesítése elől, úgy szabadkozot kérhetnek a munkaadó felügyelőjétől a további magatartást illetően. Ha erre a felhatalmazást megkapják, úgy az áruház alkalmazottai szombaton beszüntetik a munkát. Ezzel kapcsolatosan leszögezi a gyűlés, hogy az áruház alkalmazottait törekvésükben mindenben támogatja a magánalkalmazotti szervezete 2000 tagja, ugyancsak az összes szakszervezetek is.

A gyűlés végén Jovanal Dimitrie al elnök bejelentette, hogy a magánalkalmazotti szervezet Szótánán 2 holdas ingatlant vásárolt, ahol üdültelepet szándékozik létesíteni. Az üdültelep építési munkálatait még a tavasz folyamán megkezdik, úgy, hogy az alkalmazottak nyári szabadságukat már saját üdültelepükön tölthetik el.

— Horthy magyar kormányzót a lett „Három csillagrend” nagykeresztjével tüntették ki. Budapestről jelenti a Dunaposta: Horthy magyar kormányzó csütörtökön délben kihallgatáson fogadta a lett rendkívüli követet és meghatalmazotti minisztert. A lett követ átnyújtotta a lett köztársaság elnökének levelét és a lett „Három Csillagrend” nagykeresztjét a nyaklánc-

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ARANK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Tümpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelentetésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerelkkel. Csak párolva és nem kizárítva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

SCHIMBASLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Someseni, Telefon: 36-23. (2935)

OLCSÓ TŰZIFA PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (8857)

VENNÉK perzsaszőnyeget 2,5x3,5 méretű. Cim: Str. Memorandului 4., etaj. Vámosiné. (7921)

ÓCSKARUHÁKÉRT legutóbbi fizeték. Str. Memorandului 4. (7925)

KITŰNŐ márkájú, jókarban lévő pianót keresek megvételre. Cim a kiadóban. (7949)

SI-TALPAT, botot, kötést jókarban lévő keresek megvételre. Külön-külön is. Cim: kiadóban „Si” jelígre kérek. (7949)

ELADÓ egy valódi perzsaszőnyeg 6,20 m. hosszú, 1,20 m. széles. Cim a kiadóban. (8004)

IRODÁNAK való üveges falak eladó. Collabor. P. M. Viteazul 15. (8011)

ÓCSKARUHÁKAT, férfi, női télikabátokat veszek, eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (7969)

MEGVESZÉK használt, de jó állapotban lévő antik férfi irasztalt és pénzszerényt. Cimeket kiadóba kérem „Sürgős” jelígre. (7990)

ELADÓ modern horgolt terítő (ecru) ágyra, vagy asztalra, egy női siruha. Str. A. Muresan 43. (8021)

UJ kék si-ruha eladó. Str. Bucovina 18. ajtó I. (8044)

ELADÓ fekete női csikóbunda. Cim a kiadóban. (8052)

JÓKARBAN lévő mély gyermekdrucci eladó. Cal. Traian 9., ajtó 6. (8055)

ELADÓK: ágy, szekrény, asztal, székek, heverő divány. Str. Masaryk 36. (8057)

NEGYÜLÉSES egyfogatu rugós kocsi. Jó állapotban eladó. Megtekinthető az az Ursus sörgyárban, Cal. Mănăstur 4. (8059)

VADONATUJ szmoking, fekete mellény 170-180 cm. magas termetre eladó. Cim a kiadóban. (8062)

MÉLY sötétbőrű kocsi és egy sport eladó. Str. Horea 29. (8064)

EGY komplett modern ebédülő és háló, egy rókamier jókarban, kézalatt megvételre. Cim a kiadóban. (8033)

PARAVAN gyönyörű, díszes, antik, jutányosan eladó. Cal. Victoriei 32. Apart. 5. (8077)

BODEGAI keményfa, fényezett asztalok, székek, hosszú pult, gyermekágy eladó. Str. Regalá 5. Női. (8078)

ÉLELMISZERÜZLET, biztos megélhetést áradó. Cim a kiadóban. (8080)

LEGMAGASABB árért veszek ócska réz fűrdőhengereket, tisztítókat és mindenféle fémeket. Szaniszló, P. Stefan cel Mare 17. Telefon 13-24. (8034)

INGATLAN

KERESEK bérházat sürgősen 2-3 millió lejig, készpénzért. Cimeket „Bérház” jelígre. (8042)

BÉRHÁZAK, villák, családi házak, üres telkek a város különböző részein eladók. Mediana ügyvédség, Piața Unirii 11. (7998)

VENNÉK parcellát vagy földet 10.000 lej készpénz, többi részletfizetésre. Ajánlatokat „M” jelígre kiadóba kérek. (8051)

Gyümölcs a fán - csak felnőtteknek

A színészi felügyelőség 529-39. számú rendeletében értesítette színházunk igazgatóságát, hogy Zilahy Lajos *Gyümölcs a fán* című új darabját csak felnőttek részére engedélyezi.

Az igazgatóság ennél fogva annak közlését kéri, hogy a *Gyümölcs a fán* előadásaira a jegypénztárak csak 16 éven felülieknek adnak el jegyet.

HAZHELY Kolozsváron, holdas kert és ház Szucságon eladó. D. Demeter, Strada Brătianu 29. (8060)

MEGVÉTELRE keresek 300 ezer lejig kertvet vagy földet. Cimeket „Gyümölcsös” jelígre. (8065)

ELADÓ 1100 nm. ház hely Str. Donat 21. Érdeklődni az egyetemi főépésznél. Str. Kogălniceanu 1. (8073)

VILLANYONDOLALÁS

6 havi jótállással lej 120. Az újonnan megnyitott „Tereza” hölgyfodrászról Str. Dacia 4. Urania palotával szemben.

ÁLLAST KERES

JOB vaszertergályos, elektrotechnikus műhelybe, garazsba adnám fiamat tanoncnak. Török Zsigmondné Turda, Str. Bălescu 1. (V3024)

HÁZMESTERI állást keres középkorú, gyermektelen házaspár. Villany, vízvezetékjavítását vállalja. Cim: P. Mihai Viteazul 6., dohánytözsde. (8049)

ÁLLAST KAPHAT

KIFUTÓFIU felvétetik. Rubberit, Str. Memorandului 6. (8029)

PERFEKT férfi fehérneművarrónőt és golyógép kezelésben jártas varrónőt felvesz a Deutsch varroda. C. M. Foch 39 I. em. (8032)

OKORKA szakmában ügyes állandó kiszolgálóként felvétetik félnapra. Bonbonária Lya. Posta mellett. (8045)

PAPIRZSÁK ragasztáshoz érő leányokat felveszek. Str. Bălescu 11-a. (8046)

EGY leány kaucióval trafikba keresetk. Str. Regina Maria 48. (8054)

KIFUTÓLEÁNYT keres szalon „Mimosai” Str. Reg. Maria 49. (8068)

SZAKÁCSNÖT, vagy szakkácsot dec. 1-re keresek. Farkas, Str. Memorandului 11. (8025)

Villanyondolalás Lei 80 Gőzzel Lei 150

6 havi garanciával ezen üzletekben

Sztankovics Ludovic, Reg. Ferdinand No. 34.

Papp Samu, Reg. Ferdinand 37. Resling Junior, Reg. Ferdinand 56.

KERESEK Str. Donat-i villában portásnőt, lehet özvegy is, lakást takarítással havi fizetést és külön lakást adok. Str. Regina Maria 33., portásnál. (8058)

ROMÁN, német, esetleg francia nyelv-tudással, gépirást tudó ideglenes tisztviselőt keresünk. Bankgyakorlattal rendelkező előnyben. Cim: Banca Românească, Cluj. (8071)

KISZOLGÁLOLEÁNY gyümölcsüzletbe felvétetik. Str. Babes 5. (8072)

CIPÉSZSEGŐD azonnali felvétetik. Elias, Str. Trecătoare 7. (8075)

KIADÓ azonnali egy szoba, konyha, egy szoba. Str. Masaryk 31. (8066)

KIADÓ nem különbejáratu butorozott szoba. Cal. Traian 23. (8069)

SZOBÁ, konyha, speisz vezetékkel, villanyal kiadó. Cal. Lunga 49. (8070)

MAGANYOS uriaszony 2 szoba, konyha központi lakásába lakótársat keres. Értelmezni reggel 9-10-ig. Str. Gherescu 6. szám (Óvár) földszint. (8074)

EGY szép, nagy uccai szoba, előszobával elsőjére kiadó. P. M. Viteazul No. 26. (8079)

Hurokra kerültek a Farkas Ernő cég háziszarkái

A rendőrségi közegek bravuros nyomozásának eredménye

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Amerikai gyorsasággal fogták el a rendőrség bünyői osztályának emberei a Reg. Ferdinand-ut 21. szám alatti Farkas Ernő borkereskedő üzletének tolvajait. Tudvalevő, hogy tegnap délelőtti Farkas Ernő borkereskedő megjelent a központi rendőrség bünyői osztályán és bejelentette, hogy a hónapvégi kimutatás összeállításánál az egyik raktárban

körülbelül 50.000 lej értékű anyag hiányt fedezett fel.

Mint hogy az ismeretlen tolvajok átkulccsal járhattak az üzletben, úgy az első kerületi rendőrség, mint a bünyői osztály közegei abban az irányban indítottak széleskörű és tüzetes nyomozást, vajjon nem-e a cég valamelyik elbocsátott, vagy még a károsult vállalat szolgálatában lévő alkalmazott szakszervező rendszeresen az

árut? A nyomozásnak tegnap este felé már eredménye is lett. A bünyői osztály ugyanis megállapította, hogy a sorozatos lopások tettesei: Piri Dénes és felesége, akik évek óta mint szolgák a károsult cég alkalmazásában állanak.

A házaspárt azonnal őrizetbe vették és megkezdődtek a kihallgatások. A Mardarescu-uccában lévő lakásukon házkutatást tartva, nagymennyiségű holmit találtak, amelyek Farkas Ernő üzletéből származtak és amelyeket ők loptak el.

A további nyomozás alkalmával megállapítást nyert az is, hogy a veszedelmes háziszarkák Kolozsváron körülbelül 14 orgazdának adogattak el minden hónapban kisebb-nagyobb mennyiségű talpbőrt és egyéb árucikket nemcsak az

A detektívek egész éjszaka szekérrel szállították a központi rendőrségre az orgazdától összeszedett lopott árucikket, úgy, hogy a bünyői osztálynak két irodája tűnve van lopott holmikkal, amelyek között bőr, talp, cipőfűző, kék és általában mindennemű árucikk, ami az üzletben található, felülkelhető.

Miután hajnal felé kiderült, hogy szülőfalujukban: Parajd községben is is rengeteg lopott holmi van elrejtve egyik rokonuknál, Ursu Victor bünyői igazgató több detektív kíséretében a rendőrség egyik gépkocsiján ki-szállott Parajd községbe, ahol több rokonánál házkutatást tartva, nagymennyiségű holmikat találtak. Az eddig összeszedett és a rendőrségre szállított bűnjeltek értéke több száz ezer lej. A nagyszabású lopás ügyében a nyomozást egyébként nagy apparátussal folytatják tovább, amelynek során az orgazdákat is őrizetbe veszik.

Pechet hozott a tolvajra a lopott sildő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Afties Achsell iasii 25 éves fiatalember néhány nap óta Kolozsváron tartózkodva, tegnap délután a Vágóhid mellett egyik üzlet elől egy jókarban lévő kerékpárt lopott. A fiatalember azután bement az egyik közeli kocsmába, ahol estig iddógált. Miután besötétedett, a baromvásártéren áthaladva egy gazdátlan szekérre bukkant, amelyen egy sildőt látott. Amikor látta, hogy senki sincs körülötte, leemelte a szekérről a malacot és a lábán lévő spárgával a biciklihez kötötte, azután pedig Szamosfalva felé vette útját. Néhány perc múlva a szekér gazdája: Cserel János Bulgarilor-telepen lakó földész megjelent a III. kerületi rendőrségen és bejelentette a disznólopást. A III. kerületi rendőrség a lopásról azonnal telefonon értesítette a központi rendőrséget, ahonnan több kerékpáros detektív kezdett lázas nyomozásba. A fiatalember már Szamosfalvához közelített, amikor a biciklijét után költött disznónak egyik lába az ottani hid deszkahézagai közé kerülve, eltört, így a biciklis disznótolvaj nem tudta útját folytatni. A lázasan kutató detektívek mára virradólag elfogták Szamosfalva egyik kocsmájában. Amikor vállatára fogták, beismerte, hogy a malacot is ő lopta el, de baleset érte, úgy, hogy nem tudta tovább magával vinni. Végül a malacot egy szekérre tették fel és behozták a központi rendőrségre, ahol a humorral vegyes lopás ügyében a kihallgatás és a nyomozás folyamatban van.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Isten önnel tanár ur. Az utóbbi évek legjobb filmje. James Hilton regényének csodálatosan szép filmváltozata, Sam Wood rendezésében, fős.: Robert Donat és Greer Garson. Műsoron kívül a legújabb hangos világhíradó.

ROYAL MOZGÓ: Ragyogó, izgalmas, rendkívüli slágerfilm, elejétől végig színes Technicolor. Shirley Temple, Richard Greene, Anita Louise-val. Egy hercegnő álma. Nem gyerek film. Egy igazi művész alkotás.

CAPITOL MOZGÓ: Premier világszáger: „A Pacific Express”. Sok ezer szereplővel. Rendezte Cecil B. de Mille. Fős.: Barbara Stanwick, Akim Tamiroff és Joel Mc. Crea. A film előtt új Paramount világhíradó érdekes világeseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: A dzsungel tragédiája. Az évad legnagyobb szenzációja. Fős.: Betty Jane és Raymond Hatton. II. Híradó. Kív. műsorunk csak pár napig közzétartva: A hinda síremlék mindkét része egy szerre.

URANIA MOZGÓ: Az álarcos ember. Teljes mű, mindkét rész egyszerre egy előadás keretében. Fős.: Tonto, a rézbőrűek vezére és Silver, a csodáló.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek fél 9: Gyümölcs a fán (Irodalmi bérlet.)

Szombat délután 5: Francia szobalány. (Olcsó helyárakkal.)

Kezdet: Gyümölcs a fán.

Hírek

NAPTÁR. 1939. November 25. Szomb. Róm. kat. és Prot.: Katalin. Ort.: Sf. M-ra Ecaterina. Izr.: 13 Kiszlev.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

ASSZONYOK ÉS FÉRJEK

Első férj: Az én feleségem mindig azt akarja, hogy az övé legyen az utolsó szó.

Második férj: Oh, ez semmi. Az én feleségem mindig azt akarja, hogy az övé legyen az utolsó banim...

KÖZÖS EBÉD

Egy kisközségben állatkiaállítás rendeztek s a rendezőség a következő programot tűzte ki:

„11 órakor szarvasmarhák érkezése. 12 órakor bírálóbizottság érkezése. 1 órakor közös ebéd.”

— Ügyeletés gyógyszerárak. November 18. szombaton reggeltől november 25. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Unicorn, Unirii-tér; Demeter, Moșilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Marechal Foch-ut.

Börkabátot

mérlet után készíti, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— „Schönbrunn” Berlinben. Berlinből jelentik: A több, mint négymillió lakosú Berlin életét a háborús idők nem igen befolyásolják. A német főváros hangulatára jellemző, hogy a napokban két új kabaré nyílt meg a szórakozni és táncolni vágyó berliniek számára. Az egyik kabaré, a maga főterméről, melynek berendezése Mária Terézia híres kastélyára emlékeztet, a „Schönbrunn in Berlin” nevet viseli. Ugyanennek a 2500 vendég befogadására alkalmas szórakozóhelynek egy másik terme a salzkammergutti Wolfgangsee-beli „Weisses Rössl” jegyében áll. A másik újonnan megnyílt kabaré az Alexanderplatz egyik hatalmas palotájában működik. Neve „Berolina” és 1200 látogatót képes befogadni.

— Ötszáz külföldi kutató él Németországban. Berlinből jelentik: A külföldi főiskolákon kívül, akik valamelyik német egyetem vagy főiskola előadásait hallgatják, jelenleg kereken 500 külföldi kutató dolgozik német tudományos intézetekben. Feladatuk megkönnyítésével a német egyetemek és főiskolák mellett öt évvel ezelőtt szervezett „Auslandsamt der Dozenten-schaft” foglalkozik, amelyet Berlinben alapítottak meg. Ez a hivatal a legtöbb német egyetemen és főiskolán képviselteti magát s ötéves fennállása alatt összesen 8000 külföldi kutató tudományos és társadalmi kapcsolatainak kimélyítéséről gondoskodott.

DIANA

AZ EGÉSZSÉG KINCSE

— Halálozási hír. Pap Viktor folyó hó 23-án meghalt, temetése folyó hó 25-én délután 4 órakor lesz a temetői kápolnából. Özv. Papp Viktorné.

— Hölgyem. Ha meg akarja őrizni szép és üde arcborát, keresse fel a „Illa” cosmeticát, Str. Samuil Micu 2. Fogókurák és helyi fogyasztások párafin-fürdővel és villany masszázsszal. Szemölcsöt, májfoltot, pattanást garancia mellett kikezelek. Tanítványi-képzés. Rendelési órák: reggel 10—1, délután 4—8.

Vaida-Voevod Sándor

királyi tanácsos is támogatja a nyelv-
vizsga sikertelensége miatt elbocsátott
vasuti alkalmazottak kérését

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A nyelv-
vizsga sikertelensége miatt elbocsátott
vasuti alkalmazottak és munkások ér-
dekében — mint megírtuk — Crisan
Ioan, a Casa Muncii nyugdíjas egye-
sület elnöke emlékiratot nyújtott át
küldöttség útján Argetoianu Constan-
tin miniszterelnöknek. Az emlékirat-
tot, amelyben

a volt vasutasok felajánlák mun-
kakészségüket a román államnak
és egyben kötelezettséget vállal-
nak arra is, hogy a szolgálatuk
ellátásához szükséges mértékben
záros határidőn belül elsajátítják a
hivatalos nyelvet, a miniszterel-
nökségen 010675. szám alatt iktat-
ták be.

Crisan Ioan a vasutasok küldöttségé-
vel a napokban felkereste dr. Vaida-
Voevod Sándor királyi tanácsost, a
képviselőház elnökét is, akinek szin-
tén átadta a kormányelnökhöz eljut-
tatott emlékiratnak egyik példányát és
arra kérte Vaida-Voevod Sándort, tá-
mogassa a maga részéről is, különösen
most, a tél küszöbén, az önhibájukon
kívül súlyos helyzetbe került volt
vasutasok ügyét. A helyzet ugyanis az,
hogy a nyelvvizsga sikertelensége
miatt elbocsátott volt vasuti alkalma-
zottak

sem fizetést, sem nyugdíjat nem
kapnak már hosszú idő óta és
családtagjaikkal együtt a legsúlyo-
sabb helyzetbe sodródtak.

A szolgálatba visszavett régi, kipró-

bált vasuti alkalmazottak lelkiismeret-
es munkájukkal pótolhatnák azokat a
munkaerőket, akiket a nemzetvédelmi
érdekekre való tekintettel tényleges
katonai szolgálatra hívtak be.

Dr. Vaida-Voevod Sándor királyi
tanácsos közölte a vasutasok küldöt-
tségével, hogy

ismeri a kérdést és a maga részé-
ről is támogatni fogja a súlyos
helyzetbe került volt vasuti alkal-
mazottak ügyének kedvező elinté-
zését.

Az Argetoianu miniszterelnöktől és
Vaida-Voevod Sándor királyi taná-
csostól kapott biztató ígéretek alapján
Crisan Ioan, a Casa Munciihoz tartozó
vasuti nyugdíjasok egyesületének
elnöke lapunk után újlag felszólítja
a kérdésben érdekelt volt vasutasokat,
jelentkezzenek sürgősen az egye-
sület Cal. Regele Ferdinand 108.
szám alatt levő irodájában.

Hozzák magukkal és mutassák be azo-
kat az igazoló irataikat, amelyekből
megállapítható, hogy milyen szolgálati
beosztásuk volt, mikor állottak nyelv-
vizsgára és mikor, milyen szám alatt
kapták meg azt a hivatalos értesítést,
amely szerint a sikertelen nyelvvizsga
miatt felfüggesztették, illetve elbocsa-
tották őket állásukból. Minden ebbe a
csoportba tartozó volt vasuti alkal-
mazott saját érdekében jár el, ha a
vonatkozó okmányait és adatait a leg-
sürgősebben beszolgáltatja a Casa
Muncii nyugdíjas egyesület irodájába.

— Dr. László Tibor közbiztonsági
igazgatót állategészségügyi felügyelő-
vé léptették elő. A földművelésügyi
miniszter dr. Parvulescu Vasile állat-
egészségügyi vezérfelügyelőt a buka-
resti egyetem állatorvosi fakultásának
tanszékére tanárnak nevezte ki. Dr.
Parvulescu helyébe Tofan Pavel fel-
ügyelő lépett elő. Dr. László Tibor vá-
gőhídi igazgatót pedig, akinek nagy ér-
dekel vannak a kolozsvári közbiztonsági
korszerűsítése körül, miniszteri rend-
kezés alapján állategészségügyi fel-
ügyelőnek nevezték ki. Ugy Tofan Pa-
vel, mint dr. László Tibor előléptetése
érdemes szakembereket ért, akiknek
munkásságát felsőbb helyen is méltá-
nyolják és elismerik.

Köhög hűlés következtében?

A PUHLMANN-TEA megszűnteti a
köhögési ingert, oldja a válladékok
gyermekkoránál is. Minden gyógyszer-
tárban kapható eredeti csomagolásban
lejt 106 és 144 árban. Raktár:
„Digitalis”, Orăștie, Abt. 304-a.

— Milyen érdekelmezők a köz-
tisztviselők természetbeni állapítmányai
az adózás szempontjából. Bucurestiből
jelenti a Rador: A pénzügyminiszte-
riumnak tudomására jutott, hogy egyes
pénzügyigazgatóságok a köztisztviselők
fizetése természetbeni részének adó-
megállapításánál tévesen értelmezik
az idevonatkozó törvényt. Ezért a
pénzügyminisztérium a következőket
közli: Az egyenesadóról szóló törvény
végrehajtási utasításának 146. szakasza
értelmében a természetbeni lakás a fi-
zetés együttes részének tekintendő. Az
adó a bruttó fizetés után számítandó,
tekintet nélkül az 1929. évi alapfizetés
re. Ilyen értelemben döntött a köz-
ponti adóbizottság is, amely 1939. ju-
nius 12-én hozott határozatában ki-
mondta, hogy a fizetés számításánál
mindig a bruttó kell figyelembe venni,
mert az alapfizetés fogalma a költség-
vetési törvényekben ismeretlen fogal-
lom. Eppen ezért intézkedés történik,
hogy az összes állami hatóságok és
közintézmények alkalmazkodjanak a
rendelkezéshez.

— Templomi hangverseny. Novem-
ber 26-án, vasárnap este 8 órakor a
Szentferenc-rendiek „Erzsébet” ének-
kara templomi hangversenyt rendez az
óvári templomban, Szent Erzsébet em-
lékére. Műsor: 1. Bevezető beszéd. 2.
Liszt: Erzsébet megérkezése Wartburg-
ba. (A Szent Erzsébet legenda első szá-
ma). Előadja az Erzsébet énekkar. 3.
Liszt: Szent Ferenc prédikál a mada-
raknak. Orgona játssza Rezik. 4. Liszt:
A keresztes lovagok. (A Szent Erzsébet
Legenda harmadik száma.) 5. Wagner:
Erzsébet belépője és imája a Tannhau-
ser operából. Éneklő dr. Nástáné Hu-
bert Etti. 6. Bossi: Pásztorjelenetek.
Orgonán játssza Rezik. 7. Liszt: „Tu pro-
nobis mater pia.” (A Legenda befeje-
zése.) Éneklő az Erzsébet énekkar. Ve-
zenyel Rezik Károly igazgató.

— Földrengés Törökországban. An-
karából jelenti a Rador: Kedden dél-
előtt 10 és 11 óra tájban könnyebb ter-
mészetű földrengés volt Törökország
keleti részének több megyéjében. A
földrengés különösen Anatólia környé-
kén volt heves. Az első jelentések sze-
rint a földrengésnek 11 halálos áldo-
zata van. Újabb jelentés szerint az
anatóliai földrengés 24 óráig tartott és
annak eddig 18 halálos áldozata van.
Nagyon sok ember van még az össze-
dült házak romjai alatt. Anatóliával a
telefon- és távíró összeköttetés, vala-
mint a forgalom megszakadt.

— Gyalázásért és rágalmozásért vá-
dat emeltek Bocu Sever volt miniszter
ellen. Bucurestiből jelenti a Rador: Az
ügyészség vádat emelt Bocu Sever
volt miniszter ellen jogtalanság és
gyalázás miatt. Bocu Sever a Temes-
váron megjelenő „Vestul” című lap-
nap interjút adott. A cikknek „Halott-
gyalázó” volt a címe és súlyos sértése-
ket tartalmazott Jorga Nicolae profess-
zor ellen. A rágalmozó cikk miatt a
lapot be is tiltották. Bocu Sever annak
érdekében, hogy Jorga professzor tuda-
mást szerezzen a lapban megjelent cik-
ről, utasította az egyik szerkesztőt,
hogy a vonatkozó lappéldányt küldje
meg Jorga professzor címére. Jorga
Miklós meg is kapta a lap számot, át-
adta az ügyészségnek és ennek alapján
emelte az ügyészség a súlyos vádat Bo-
cu Sever ellen.

Hunyady Sándor eszmélet- lét vesztette Rómában, színdarabjának bemutatója után

(BUDAPEST.) A kolozsvári száрма-
zású kiváló író, Hunyady Sándor, az
elmúlt napokban Rómában tartózkod-
ott, ahol a „Fusztai szél” című da-
rabját mutatták be olasz nyelven. Hu-
nyady maga is részt vett a bemutató-
előadáson, majd társaságától elbucsu-
va, hazatért szállodai lakására.

A szobájában Hunyady egyideig ol-
vasott, majd hirtelen rosszul lett ér-
zett és elvesztette eszméletét. A haj-
nali órákig feküdt Hunyady Sándor
eszméletlenül, amikor magához jött...
és ez volt a szerencséje.

Hunyady Sándor ugyanis már rég-
óta gyanakodott arra, hogy hajlamos
cukorbeteg. Egy orvos-barátja is fi-
gyelmeztette, jó lesz vigyáznia az ét-
kezéssel. Hunyady azonban szereti a
jó kosztot és eddig nem sokat törődött
a fenyegető veszéllyel.

A mostani hajnali római rosszullét
súlyos figyelmeztetés volt számára.
Hunyady Sándor, mielőtt kisse magá-
hoz tért, magára kapta ruháit és meg-
kérdezte, hol van a legközelebbi orvos.
A szállodai portás sietett el vele a
szomszédban lakó egyik olasz doktor-
hoz, akivel Hunyady — minden tétó-
vázás nélkül — insulin-injekciót fec-
kendeztetett be magának.

Az insulin hatása alatt Hunyady
jobban lett, elhatározta azonban, hogy
most már gyorsan hazautazik. Vonat-
ra is ült és este már meg is érkezett
Budapestre, ahol egyenesen a Pajor-
szanatóriumba vitette magát. Itt rö-
gön megvizsgálták és megállapították,
hogy kismértékű cukorbeteg van, amely
azonban óvatos életrenddel nem fenye-
get elfajulással. Hunyady azóta is a
Pajor-szanatórium lakója, ahol most
szigorú diétát tartatnak vele. Uj da-
rabjának próbái kisse félbeszakították
nyugodt életrendjét, a premier óta
azonban ismét az orvosok szigorú el-
lenőrzése alatt áll, akik remélik, hogy
idejében megállíthatják a veszélyes
betegséget.

Ki találta fel a mágneses álmát?

(STOCKHOLM.) (Rador.) A „Social-
demokraten” című lap azt írja, hogy a
mágneses tengeri álmát, amelyeket
jelenleg Németország használ, régi
svéd találmány, amelyeket még az
1908 évben szabadalmaztattak több ál-
lamban, s így Svédországban és Né-
metországban is. A mágneses álmát
Bergstroem svéd állampolgár találta
fel, aki találmányát felajánlotta a
svéd tengerészetnek, amely azonban
nem volt hajlandó azt megvenni. Berg-
stroem kijelentette, hogy azokat a mág-
neses álmakat, amelyeket jelenleg a
németek használnak, valószínűleg az ő
találmányának elvein alapján készítet-
ték. Olyan álmáról van szó, amelyeket
melyen a tenger fenekén helyeznek el
és amelynek a magnetikus erő hatása
alatt csak akkor emelkednek fel a fel-
szírra, amikor hajó halad el fölöttük,
vagy a közelében.

— Elkészült a harmadik vádirat
a letartóztatásban lévő Max Auschnit
ellen. Bucurestiből jelenti a Rador: Va-
silu, az Ilfovi törvényszék főügyésze
tegnap elkészítette a harmadik vádi-
ratot a husz nap óta vizsgálati fog-
ságban lévő nagyiparos, a Resica volt
elnökigazgatója, Max Auschnit ellen.
A főügyész a harmadik vádiratban —
a már korábbi vádakon kívül — a bün-
tetőtörvénykönyv 537. szakaszába üt-
köző bizalommal való visszaélés, az
549. szakaszába ütköző csalás, az 551.
szakaszába ütköző minősített csalás és
a 101. szakaszába ütköző bűnpártolás
címén emelt vádat.

— A kedvezőtlen időjárás miatt
késnek a vonatok. Bucurestiből jelenti
a Rador: A nagy havazás és tomboló
vihar miatt az összes személy- és te-
hervonatok késéssel közlekednek és a
tegnapi napon is nagy késéssel
érkeztek meg Bucurestibe.

Anglia visszautasítja Hollandia tiltakozását a semleges hajózás megszigorítása kérdésében

**Német repülőgépek dobálják le a mágneses aknákat
Olasz tiltakozás a tengeri zárlat ellen**

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A holland kormány londoni meghatalmazott minisztere utján a legerélyesebben tiltakozott Londonban a megtorló intézkedések ellen, amelyeket Anglia a Németországgal való hajóösszeköttetés megbénítására foganatosított szándékszik. Ez a megtorlás rendkívül súlyosan érinti azokat a semleges államokat, amelyek Németországból különböző árukat exportálnak. Az Anglia és Franciaország részéről megszigorítandó tengeri zárlat rendkívül súlyos hatással volna Hollandia gazdasági életére.

(LONDON.) (Rador.) Előkelő angol személyiség a Reuter távirati iroda tudósítójának a következő nyilatkozatot adta: Anglia azt kívánja, hogy a jelenlegi vészterhes felhők, amelyek különösen a semleges államok tengerpartjait fenyegetik, eloszoljanak és hogy ezek az államok tudatára ébredjenek erejüknek. Anglia a maga részéről nem fogadhatja el azokat az észrevételeket, amelyeket Hollandia kifejezésre juttatott az Anglia részéről foganatosított tengeri zárlattal kapcsolatban, különösen nem a németországi exportkereskedelem ellenőrzése tekintetében. Ami Hollandiának azt a panaszát illeti, hogy hajóit az áru- és rakományok átvizsgálása céljából hosszú ideig tartják vissza angol kikötőkben, csak azt válaszolhatom, hogy az átvizsgálás viszonylag gyorsan történik. Késedelem pedig csak akkor áll fenn, ha a rakomány áruvizsgálatát nem állították pontosan össze, tehát ebben az esetben az összes hajón levő áruk tüzetes átvizsgálása szükséges.

AKNADOBÁS — REPÜLŐ- GÉPEK RÖL

(LONDON.) (Dunaposta.) Hírek szerint a német hadvezetőség nem csak buvárhajókról szórta el úgynevezett mágneses aknákat az angol partok közelében, hanem repülőgépekről is ledobta ilyeneket. Megfigyelték, hogy a napokban egy német repülőgép ejtőernyővel dobott le aknákat a Themze torkolata előtt. A gépet üldözőbe vették és megsemmisítették. A rajtaütők valamennyien életüket veszítették.

OLASZ TILTAKOZÁS A TENGERI ZÁRLAT ELLEN

(ROMA.) (Dunaposta.) Az Ewening Standard a napokban foglalkozva a tengeri zárlat kérdésével, közölte, hogy Anglia és Franciaország abban a helyzetben vannak, hogy teljesen megbéníthatják Németország gazdasági ellátását és exportját. Abban az esetben ugyanis, ha Gibraltárnál és Sueznél angol és francia hadihajók elállják az utat, egyetlen semleges hajó sem hagyhatja el a Földközi-tengert, így Németország gazdasági szükségletének közvetett ellátása teljesen megbénul. A Giornale d'Italia válaszul az Ewening Standard közleményére, erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy adott esetben olasz hajókat is feltartóztassanak. A lap szerint Itáliának megvannak a kellő eszközei, hogy minden erőszakos feltartóztatási kísérlet ellen védekezni tudjon.

POLITIKAI VÁLTOZÁS JUGOSZLÁVIÁBAN?

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) Pál jugoszláv kormányzó-herceg tegnap kihallgatáson fogadta Cvetkovics miniszterelnököt és dr. Macsek helyettes miniszterelnököt. Beavattottak szerint a hosszas tanácskozások során abban állapodtak meg, hogy a jelenlegi kormány összetételének további fentartása mellett jelentős változtatást eszközölnek Jugoszlávia további politikai magatartása tekintetében.

NÉGY NÉMET REPÜLŐ- GÉPET LEÖLTÉK

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint angol vadászipülőgépek a csütörtöki napon kemény harcot vívtak francia területen hét német bombavető repülőgéppel. Az angol légügyi főparancsnokság jelentése szerint négy német repülőgépet lelőttek.

UJABB ANGOL-NÉMET LÉGI- PÁRBAJ

(LONDON.) (Rador.) Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint a csütörtöki nap folyamán francia területen angol és német gépek között újabb heves légiharca került a sor.

Holland jelentés szerint erőszakos támadás és emberrablás történt Venloceban

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Reuter távirati ügynökség a következő, Hágában csütörtöki este nyilvánosságra hozott, hivatalos jelentést közli a Venloe határállomáson történt incidensről:

„Egy gépkocsiban, amelyben a sofőr mellett két angol állampolgár is ült, az angol utasok felmutatták felhatalmazásukat, amely szerint megbízásuk van arra, hogy bizonyos német személyekkel érintkezést keressenek a békétárgyalások lehetőségének megállapítására. A két angolt egy holland tiszt kísérté, akinek az volt az utasítása felelősségteljesítés: kísérje figyelemmel az angolok magatartását, hogy az semmiféle tekintetben ne sérthesse Hollandia semlegességét. A gépkocsiban tehát négy személy ült, két angol és két holland, akik közül az egyik a gépkocsit vezette. Azok a németek, akik támadást intéztek a gépkocsi ellen, nemcsak súlyosan megsértették Hollandia felségjogát, hanem olyan büntényt is követtek el, amelyre a holland törvények súlyos büntetést írnak elő. Megállapított tény marad, hogy két holland állampolgárt és két külföldit elraboltak holland területről és hogy ezek közül az egyiket holland területen megölték és több holland állampolgárt saját területükön erőszakkal fenyegettek meg.

A Telegraf című újság a Venloe mellett lejátszódott incidenssel kapcsolatban a következőket írja:

MEGSZERVEZETT TÁMADÁS

Az történt, hogy jól megszervezett támadást hajtottak végre. Revolverrel és löfegyverrel felfegyverzett nyolc német támadást intézett egy holland gépkocsi ellen. Nincs kétség az iránt, hogy a támadást holland területen hajtották végre. Ami még ennél is súlyosabb, holland állampolgárokat és két holland vámőrt arra kényszerítettek, hogy felemeljék kezüket. A támadást elkövetők a helyszínen egy vérfoltokkal beszenyezett revolvert, használt töltényeket és lábnyomokat hagytak hátra.

STEWENS MEGBIZATÁSA

(LONDON.) (Rador.) A Reuter hangsúlyozza, hogy Stewens az amszterdami angol konzulátus szolgálatában állott és az volt a megbízatása, hogy az utleveleket ellenőrizze. Ebben a minőségében tett látogatást Venloceban néhány hónappal ezelőtt a német birodalomból menekültek utleveleinek felülvizsgálására.

Reménytelen szerelme miatt maró- lugot ivott egy 15 éves gyerekleány Bűnügyi eljárás indult a csábító és nős férfi ellen

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkossági kísérlet játszódtott le tegnap délután a Hója-erdőben. N. Erzsébet monostori 15 éves leány tegnap 3—4 óra között kiment a Hója-erdőbe és a Vulturul-ut szélén egy fa alatt öngyilkossági szándékkal maró-luggal véget akart vetni életének. Az egyik járőrként a szerencsétlen serdülő leányt eszméletlen állapotban találta az erdőszélén fekvő. A kiszállított ügyeletes mentőorvos a fiatal leányt bevizsgálta a klinikára. A leány arca és melle súlyos égési sebekkel volt borítva. Arcát teljesen eltörzítették a borzalmas égési sebek. Az orvos véleménye szerint a szerencsétlen gyerekleány valószínűleg nem tudta lenyelni a gyilkos mérget, öklendezni kezdett és a száján visszajömlő égető folyadék végig folyt az arcán és a mellén.

CÉLTALAN SZERELEM

N. Erzsébet bucsulevelet nem hagyott hátra, de a rendőrségi nyomozás adatai szerint megdöbbentő tetteinek

Ennek során hat német repülőgépet lelőttek, amelyek francia területen zuhantak le. Egy német gép belga földön volt kénytelen kényszerleszállást végrehajtani. A lelőtt gépek közül az egyikben fényképezőgépet és számos felvételt találtak. Az angol gépek közül csak egyetlenegy sérült meg, az is nagyobb veszély nélkül leszállt az angol vonalak mögött.

AKNÁRA FUTOTT EGY ANGOL HAJÓ

(LONDON.) (Rador.) A délkeleti angol partok közelében tegnap az Arcolita nevű angol hajó aknára futott és elsüllyedt. Legénysége közül négyen megsebesültek, 17-et pedig épségben megmentettek.

BELGIUMBAN VÁLTOZATLAN A HELYZET

(BRÜSSZEL.) (Rador.) Pierlot belga miniszterelnök tegnap értekezletet tartott a lapkiadókcal és főszerkesztőkkel. Tudomásukra adta, hogy a katonai helyzet semmiben sem változott Belgiumban. Hasonlóképpen diplomáciai téren is ugyanolyanok az álláspontok, mint amilyenek a belga-holland békekísérletek során voltak.

bélműhelybe, megbotránkozva látta, hogy leánya ott van. Emiatt megdörögta. Körülbelül félóra múlva a fiatal leány valami ürügy alatt eltávozott és miután több órai idő múlva sem tért vissza, az anya rosszat sejtett és kutatására indult, de eredménytelenül. Estefelé a mentőállomás egyik kocsija állott meg az üzlet előtt és a mentőorvos közölte az asszonnyal, hogy mi történt a gyermekével. A kórházban gondos ápolás alá vették a leányt, de miután harmadfoku égési sebeket szenvedett — amelyek végzetesek lehetnek — megmentéséhez kevés remény van.

A rendőrség bűnügyi osztálya az iparos ellen nyomban megindította az eljárást.

Rendőri krónika

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A vasutálomási rendőrség az éjszaka folyamán őrizetbe vette és bekísérte a központi rendőrségre Macicas Miron, Macskás községbeli 26 éves munkás fiatalembert, aki az egyik közeli kocsmában ittas állapotban óriási botrányt rogtönzött.

Ugyancsak éjszakai botrányokozást állítottak elő Vidám József Radulescu uccában és Róth József Artelor uccában lakó fiatalemberket, akik valószínűleg ittas állapotban kövekkel több házban az ablakait betörték és a járókelőket megfenyegették.

A Mihai Viteazul téren posztoló egyik rendőr bekísérte a kvesturára Fülöp Gyula, Marinescu-ucca 67 szám alatt lakó férfit, aki a posta előtt nyomoréknak tetetve magát koldult. Az illetékes ügyosztályok úgy a botrányokozók, mint az ályomorok ellen megindította az eljárást.

YAKMERŐ BETÖRÉSES LOPÁS

Ma délelőtt Máthé Erzsébet Berthelot ucca 7. szám alatt lakó urlasszony jelentette be a kvesturán, hogy tegnap este a család távollétében ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába, ahonnan nagyobb értékű bűröndöt és egy aranyórát vittek el. Érdekes, hogy a titokzatos betörők dacára annak, hogy a lakásban értékes ezüst evőeszközök és egyéb nagyértékű tárgyak is voltak, egyebet nem zsákmányoltak, de a lakást teljesen felforgatták, az összes asztal- és szekrényfiókokat feltörték, miből arra következtetnek, hogy a vakmerő betörők kizárólag pénz után kutattak. A betöréses lopás ügyében a bűnügyi osztály megindította az erőlyes nyomozást.

— Holnap lesz a református egyház egyházkerületi közgyűlése. Amint már megírtuk, az erdélyi református egyházkerületi közgyűlés szombaton, november 25-én lesz. Tegnap, csütörtökön tartották az előkészületi értekezletet, a jegáti missziós kerület részvételével. Ezen Vásárhelyi János püspök elnökölt. Ma a püspöki szék tart értekezletet, amelyen ugyancsak Vásárhelyi püspök elnökölt. Az értekezleten az összes esperesek részt vesznek.

— Történt-e házasságtörés, vagy nem? Bonyodalmas házasságtörési ügyben járt el a rendőrség az éjszaka folyamán. B. Albert Caramidarilor-uccában lakó iparos megjelent az ügyeletes rendőrkapitánynál és bejelentette, hogy hűtlen felesége egy B. János Cipariu uton lakó fiatal iparossal elrejtőzött a lakásán. Arra kérte tehát az ügyeletes rendőrséget, szálljon ki a helyszínre a házasságtörés bűncselekményének megállapítása céljából. A helyszínen azonban megállapítást nyert, hogy a panaszos iparos hónapok óta különváltan él feleségétől, s tehát — habár B. János fiatalembert csakugyan ott találták — jogi szempontból nem lehet a tény házasságtörési bűncselekménynek minősíteni s így az ügyet nem terelik bűnügyi útra. A panaszos azzal távozott a rendőrségről, hogy a bíróságon fog orvoslást keresni ügyében.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.